બનામે ખુદા.

ભુલભુલૈયા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા

પબ્લીશર્સ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

બુકસેલર્સ એન્ડ પબ્લીશર્સ

તીન દરવાઝા---અહમદાબાદ.

કાપી. ૧૨૦૦ સન ૧૯૧૬ એડીશન પહેલી.

અમદાવાદ-પીરમસાના રોઝા પાસે શ્રી સત્યસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ પીતાંબરભાઈ ચકુભાઈએ છાપી

કી. ૦-૧-૦

બનામે ખુદા.

ભુલભુલૈયાં.

મુકમ્મીલ પુરા ખેલ.

પબ્લીશર્સ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

બુકસેલર્સ એન્ડ પબ્લીશર્સ

તીન દરવાજા—**અહમદાબાદ.**

કાપી. ૧૨૦૦   સને ૧૯૧૬   એડીશન પહેલી.

અમદાવાદ—પીરમસાના રોજા પાસે શ્રી સત્યસાગર પ્રીન્ટીંગ

પ્રેસમાં પટેલ પોચાભાઇ ચકુભાઇએ છાપી.

કીં. ૦-૬-૦ આના.

તખ્તએ નાટક.

મેલ.

જાફર—એક ઇરાનકા શખસ ઝાદા, દીલઆરાકા ભાઇ; જમીલાકા શોહર.

શામસ—જાફરકા એક બહાદર દોસ્ત તુફાનસે બચાનેવાલા.

જમીલ—તાતારકા નવ્વાબ દીવાના.

રફીકુદીન–જમીલકા મુસાહીબ દીલઆરાકો તુફાનસે બચાનેવાલા.

અબદુલ કરીમ–જમીલકા નોકર, વફાદારકા ખાવીંદ, અફ્યારાકા આશીક.

સલીમ—જમીલકા નોકર.

ફુઝીતા—વફાદારકા જાનીસાર આશીક.

ઈશટેશન માસ્તર
સીંગલવાલા
ગાર્ડ
ટીટીયસ
} રેલવે ડીપાર્ટમેન્ટ નોકર.

ઇસકે અલાવા, બનયા બાંકેખાં, કોતવાલ, ચોર, સીપાહી, ટીકારામ, ગવઇયે, જોગી, હબશી, વગયરા વગયરા.

ફીમેલ.

દીલઆરા......જાફરકી બેહન બાદકો જમીલકી બીવી

જમીલા......જમીલકી માશુકા બાદકો જાફરકી બીવી

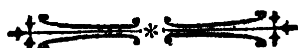
અફ્યારા......જમીલાકી સેહેલી.

વફાદાર...અબદુલ કરીમકી બીવી ફુઝીતાકી માશુકા. અલાવા. સેહેલીયા, ગાનેવાલીયા, વગયરા વગયરા.

મુકામ.

ઈરાન, તાતાર પુલ, દરયા જંગલ, વગયરા,

ભુલ ભુલૈયાં.

બાબ પેહેલા—પરદા પેહેલા.

દીવાનખાના.

(દીલઆરાકા હમદ ખુદા કરતે હુવે નઝર આના)

દીલઆરા— ગાના.

માલીક હય તુ મવલા તુ સરદાર
ઝીશાન હય તુ ગફફાર
તુજકો હય ઝેબા નખવત શોકત......માલીક
હયરી નાવ મજેધાર અબ તુ કર ઉસકો પાર
કરમ તેરો રેહમત શફકત તેરી કુદરત...માલીક

અય પરવરદીગાર જીવીકાર તેરી ઇનાયતુકા ઇઝહાર મુજ ઝરરએ બેમીકદારસે મો હાલ હય તેરી સરકાર તેરા કરબીર તેરે ઝમીનો આસમાં તેરે લયલો નહાર તેરા કમાલઃ હય તુહીંને પ્યારે જમીલકો હુસન અતા ફરમાયા, તુહીંને ઉસ હસીન દીલ ફરેબકા મુજે શયદા બનાયા અબ તું ઇસ અરમાનભરે દીલકી મોરાદ બરલાએગા તુંહી હમ દોનુકો દરમીયાનસે જુદાઇકા પરદા ઉઠાએગા જાઉમેલ મુતફરરકીન તેરી ઝાત હય-કાદીરો તવાના તેરી સેફાત હય.

શેઅર.

સબકે બીછડે હુવે મીલાયા રબ
મીલે મેરા ભીદીલ રૂબાયા રબ

(જાફરકા ગભરાએ હુવે આનાં)

જાફર-દીલઆરા ગઝબ હોગયા.

દીલઆરા-હય હય ભાઇ જાન ખેર તો હય ઉફ્ યે પરેશાની

જાફર-હયરાની વસર ગરદાની

દીલઆરા-યાની.

જાફર—નવ્વાબ કે સીપાહીયું ને તમામ મકાનકો ઘેર લીયાહય અબ ભાગ ચલનેકે સીવા ઓર દુસરા કીયા હય.

દીલઆરા-હય હય ભાઇ કોન નવાબ

જાફર-વોહી જીસને તુમસે શાદી કી દર ખુવાસી કી થીઓર તુમને ઇનકાર દીયા થા ઉસે સરસે પાઉં તક ગુસ્સે મેંય ભર દીયા થા.

દીલઆરા-(ગભારકર) તો ભાઈ અબ કયા તદબીર.

જાફર—બસ ભાગ ચલો હમશીર.

દીલઆરા—(જલદીસે ગભરાઇ હુઇ આવાઝમેંય) આવ દેર ન લગાવ.

(દોનુંકા ભાગ જાના)

બાબ પેહેલા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

(સીપેહ સાલારકા મએ ફોજકે આના)

સીપેસાલાર-હમ અય બહાદરો શેરો દુશમનકે ઘરકો ઘેરો અબ હમ મંજીલે મક સુદપર આગએહેં અપની મુરાદ પાગએ હેંય નવ્વાબ હુકમ બજાલાવ દેખો દેર ન લગાવ.

હાં જંગકે ફનઆજ દીલેરાના દેખાઓ
બે ખોફ લડો હીમમતે મરદાના દેખાઓ

સીપાહી-૧—હય આરઝુકે દમ નદમેં કાર ઝારલું
દુશમનકા સામના હોતો મેચઅર ઉતારલું

સીપાહી-૨-તલવાર મુદ્દતુંસે પીયાસી હુઇ હુકી હય
ઇસમેં દઝા ભરી હુઇ હરએક અટુકી હય

સીપાહી-૩-ખંજર રૂકેગા ખુન શરીરૂંકા ચાટકે
હમલેગી તેગ તેઝ ગલે સબકે કાટકે

સીપાહી-૪-હમસે જો કરે સામાન ક્યા માલ હુએ દુશમન
દમ ભરમેંય અભી દેખીએ પામાલ હુએ દુશમન

સીપેસાલર-હાં અય બહાદરોયે શુજાઊંકા કામ હુએ અબ દુશમનુંસે જીતલો બાઝી તો નામ હુએ શાબાશ મેરે શેર દીલ જવાનો અબ મેરી યે બાત માનો કે દુશમનુંકા ઘેર-ઘેર કર મારો જદ્દ જદ્દ સર ઉતારો કીસી તરફ ભાગને ન પાએં અયસે સોવેં કે ફીર જાગને ન પાએં.

સીપાહી-ક્યામજાલ જો દુશમન ભાગે યાતાબ મુકાબલાલાઓ
ચલો દોસ્તો આવ ઓર દુશમન પરતેગુંકા મેંહ બરસાવ.

સબ-સીપાહી— ગાના.

ચલોયાર હુડેં હરબાર લડેં તલવાર લડે
ખુંખુ્ાર લડેં હુશીયાર લડેં
મારો ધાડો ચલો સર ઉતારો નેઝા મારો ખુનકરો
હુશીયાર લડેં......................ચલો
થોડી હુનર વરી વ સરવરી દીખાએં......યારાં
સફદરી બહાદરી દીખાએ હાં હાં હાં હાં
ઝોરસે ઝરસે લાએ લુંટે જીધરસે પાએં
ધરકો માલમે ભરેં...........ચલો

(સીપાહીયુંકા ધરપર હમલા કરના ઓર બાહમ જંગ હોના.)

સીપેસાલાર-હાં હાં અયે બહાદરો મારો મારો સર ઉતારો

સીપાહી ૧-લેના ઇસ સામને વાલે અફસરકો

સીપાહી ૨-હાંઇસે મેંય કબ છોડતાહું અભી ગરદન મરોડતાહું.

સીપેસાલાર-લે ફીન. જાફર ઓર દીલઆરા કહાં હેય સીતમઆરા.

સીપાહી-હુઝુર ઉનકા તો કહીંભી પતા નહીં વોતો ભાગ ગએ.

સીપેસાલર-ફીર અબ ઉસકે મુલાઝીમું સે લડના બેકાર હએ ચલો ઔર નવાબસે ચલકર રીપોર્ટ કરો.

(જાના સબકા.)

બાબ પેહેલા—પરદા તીસરા.

રાસ્તા.

(જાફર ઓર દીલઆરાકા આના.)

જાફર— ગાના.

બરબાદીયું કે હોગએ સામાંનએ નએ
અપની તાબાહીયું કો હે'ય અરમાં નએનએ
અયશો નીશાત સાથ મુકદ્દરકે હોગએ
હે ય ખુવાબ હોલનાક બીયાબાં નએ નએ
હમરાહ અશક ખુને જીગરભી ટપક ઉઠા
હે'ય મોતીયુમે'ય લાલ બદખશા નએ નએ

દીલઆરા—ભાઈ જાન યે બીયાબાન સુનસાન મેદાન અફસોસ, ચલતે ચલતે નબીઅત હોગઇ હલકાન.

જાફર-બહેન ગભરાવ નહીં ઈસકદર ખોફ ખાવ નહીં અબ બોહત જલ્દ કીસી બસ્તી મ'ય પોંહચ જાએગે' વહાં વાકઇ આરામ પાએગે'.

દીલઆરા-લેકીન મુજસે તો બીલકુલ નહીં ચલા જાતા હએ એકએક કદમ ભારી હુવા જાતા હએ.

જાફર-ફીર અબ કયા કીયા જાએ યહાં જ'ગલમે'ય કોઇ આરામકી સુરત નહીં.

દીલઆરા—ખેર લેકીન કોઇ સવારીકા ઇનતેઝામ હોજાતા તો તબીઅતકો આરામ હોજાતા.

જાફર-યહાંસે ચાર મેલપર એક રેલવેકા ઇશટેશન હય વહાં ચલો તો યેભી મુમકીન હય.

દીલઆરા-બેહતર હય આવ.

ગાના.

બીપતા પડીહુમપર કયસી
ઘરદર છોડા બન બન આએ
અબ દુખ હુય હુય ઉઠાનાજી
જાફર–છોડા બસ પરદેસ બસાએ રંજોગમ અબ આનાજી
બીપતાપડી હુમપર કયસી
(દોનુંકા જાના)

બાબ પેહેલા—પરદા ચોથા.

-રેલ્વે ઇસટેશન.-

(સીંગલવાલેકા લાલટેન લીએ હુવે આના)

સીંગલ વાલા–ટીકારામ હોત.
ટીકારામ–હોત.
સીંગલવાલા–બમ્બઇ મેલ છોડા.
ટીકારામ—અછ્છા.
સીંગલવાલા–હાય અફસોસ રેલકી નોકરીભી કયા બુરી હુય ગોર કીજીએ તો મીઠી છુરી હુય રાતકા એક બજ ગયા ઘરકી ઓરત અકેલી પડી હુઇ તડપતી હોગી હુમ યહાં જંગલમેય ભુતુંકી તરહ આવાઝ લગા રહે હેંય ખબીસુંકી તરહ ચીલ્લા રહે હેય.

ગાના.

ઇસટેશનવાલા સાહુબ ટીકટ જલદીકા દેદીયાના
હુમરાહ ઘરતર હોવે પ્રીત તેરી ગાડી હુય કયુલેટ
ગાડીકો વઝ કાહે કીયાના.
મેરી સુંદરસી બીવી હુય ઉસકી સેજહાય સુની
ઉસકે જોબનકા મઝા લીયાના ઇશારે
(ઈસટેશન માસ્ટર આતા હુય)

માસ્તર—ઓ સીંગલવાલા મેંય.

સીંગલવાલા—આય સાહુબ આયા.

માસ્ટર—સાહુબ કીધર આયા મેય ટુમ માએ.

સીંગલવાલા—હા હાં સાહુબ તુમ આએ.

માસ્ટર—ઓઉલ્લુ આદમી હુમ બોલતા હુય ગાડી છોડ દીયા.

સીંગલવાલા—અછ્છા સાહુબ અછ્છા.

રેલસીટી દાના.

માસ્ટર—વલમેન જલદી લાઈન ઠીક કરો.

સીંગલવાલા—સબ ઠીક હુય સાહુબ બીલકુલ ઠીક (હાથ ઉ-
ઠાકર કરા માફક ઠીક.

માસ્ટર—હાં દેખો વલ, આ ડી, ટી, એસ ગાડીમેંય આયગા.

સીંગલવાલા—સાહુબ ડીટયસ આયગા તો કયા બનાયગા સીધા
ઈસી રાસ્તેપર હોતા હુવા સલા જાયગા.

(ગાડી સીટી દેતી હુઈ પલેટ ફારમપર આ જાના.)

મુસાફર—ઓભાઈ પાનીવાલા ઈધર આવ.

બન્યા—ઓ પાની પાંડે ઓ પાની પાંડે ઓપાનીવાલા હોન અરે
તેરા સતયાનાસ જાય બોલ ઓ પાનીવાલા હુમારી ઝાન
ખુખક હોગઈ હોત (નીચે ઉતર આતા હુય) ઓ
પાનીવાલા અરેઓ પાનીવાલા.

ગાર્ડ—ઓ સુહુર ટુમ કયા બક બક લગાયા હુટ ચલા જાવ ગા-
ડીમેંય.

બન્યા—સાહુબ આપને શા ફરમાયો.

ગાર્ડ—ઓયો ડામ કેમ કવાયટ ચલાજાવ ગાડીકે અંદર બેંચકે
તખ્તેપર.

(બન્યેકે સરપર ધોલ મારના પગડીકા ગીરજાના)

બન્યા—થારીમાં કોરાડકો માથો.

ગાર્ડ—ઓ ઉલ્લુ ટુમ નહી માનેગા.

(ઠોકર મારના)

બન્યા—હું તો નાહીંમાનું દુહાઈ હુય બડા રેલવાલા સાહુબકી

(બાંકે ખાનકા હાથ પકડકર અપની તરફ ખીચના)

બાંકેખાન—કયું સાહબ યે મુસાફરૂંપર કયસા ઝુલમ હય.

ગાર્ડ—તુમ કોન હય જો ઇસમાફક બોલતા હય સુર.

(બાંકેખાનાકા હાથ પકડકર અપની તરફ ખીંચના)

બાંકે ખાન—કયા કહા ફીર તો બોલો સુર તુમ તુમાહારા બાપ તુમહરા દાદા

બન્યા—વાહ મેરે સુરમા, મીયા સાહબ યે સારો સાંચો સુવર છે.

ગાર્ડ—ઓ કાલા મેના કયા બોલા

બાંકેખાન—ખબરદાર જો શેઠસાહબ કે હકમેંય કુચભી મું બોલા

બન્યા—મીયા સાહબ આજસે તુમ હમારે દોસ્ત છો એકસો નાકો ગંજતોકો દેના બીચારૂં છું.

બાંકેખાન—નહીં શેઠ સાહબઆપકી મેહેરબાની હુએ,બોહતહુયે.

બન્યા—(ગંજદેકર) હુતો થાકો જરદદુંગો.

(ડી, ટીએસ આતા હુએ.)

ડીટીયસ—યે કયસા દંગાફસાદ મચાયા હુએ.

બન્યા—દુહાઇ હય સદા શાહબકી ઇસ ગાર્ડને બઢા સર ઉઠાયોહય

બાંકેખાન—બેશક ઇસ ગાર્ડને શેઠજીકો હમારે સામને મારા હુએ

ગાર્ડ—યે લોગ બીલકુલ જુઠકે માફક બોલાતા હુએ.

ડીટીયસ—તુમહારા બીયાન કીસતરહ સહીહમાના જાયજબ કે તુમ હમને તુમકો અપની આંખસે ઉસે મારતે હુવે દેખા હુએ યે મેરા તજરૂબા હુયે કે રેલવેકે મુલાઝીમ અપને ઝાતી ફાયદેકે લીએ મુસાફીરૂકો કીસી તરહકી તકલીફ દેતે હુંય લેકીન ઉનહેં જાનના ચાહીએ કે રેલવે કંપની ઝાહર એક મુલાઝીમ ગોયા મુસાફીરૂંકા મુલાઝીમ હુએ ઉસકા સબસે બડા ફર્ઝ યે હય, કે મુસાફીરૂંકો તકલીફ ન દે અછછા તુમ અપની ડયુટીપર જાવ મુસાફીરૂંકોભી લાઝીમ હુએ કે વો મોહબ્બત ઓર મેલકે સાથ સફર કરેં ઓર આપસમેંય દગા ફસાદ ન હોને દં,

(જાફર ઓર દીલઆરાકા આના.)

જાફર-બેહન અબ લેન કીલચર હોગયા હુએ ગાડી રવાના હુવા ચાહતી હુએ હમને ટીકટભી હાસીલ; કરલીયા હુએ જલદ સવાર હોજાવ અબ ફીકર કયા હુએ.

દીલઆરા—હાંતો દેર ન લગાવ.

(દોનું જાફર ગાડીમેંય સવાર હોજાતે હેંય)

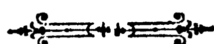
સીંગલવાલા—ટીકારામ ગાડી છોડા.

ટીકારામ હો.

(સીટીકા હોના મુસાફીરૂંકા જલદ જલદ ગાડીમેંય ચડજાના ગાડીના ચલના રેલકા પુલ જલમેંય દીખાઇ દેના પાનીકા બરસના બીજલીકા ચમકના બાદલકા ગરજના, બીજલીકા, ચમકકર પુલપર ગીરના પુલકા ટુટના રેલકા દરીયામેંચ ગીરજાના)

ડ્રોપસીન.

બાબ દુસરા--પરદા પહેલા.

જાફર-- ગાના.

બીપતાયે ઝેલીન જાયરે આહ આહ મોંસે
પાયમાલ હાલ હુવે કાલ ગમ ઉઠાએ હુવે
હય મોતકી મુજકો ઈનતે ઝારી
મેહમાન હય દીલમેંય બેકરારી
જાતા નહીં શગલ આહોજારી,
અબ હો ચુકી ઝીંદગી હમારી
અરે હાય હાય હાય હાય.........મોંસે

(શમસકા આના)

શમસ-- ગાના.

દુખકે લીએ યારહોનઝાર નહો ખુવાર બસ અબ ગમનખો
અબજો કીસમતસે હોતાથા હુવા પ્યારે યેહી સોચો ઝરા
કાહે દુખ પાવેરે તુ કયસા અનાડી હય

ફુલક દેતા હુએ જીનકો એશ ઉનકો ગમભી હોતેહેંય
જહાં બજતેહેંય નક્કારે વહાં માતમભી હોતે હુંય

અઝીઝ દોસ્ત સમરંજ બેકારહય સેર કીજીએ બેત-તક્લુફ આપકા ઘરબાર હય આરામ ફરમાઇએ એશ ઉડાઇએ દીલકી કુલફત મીટાઇએ.

જાફર-આહ મેંય આપકા બડા એહસાન મંદહું કે આપને મુઝે દરયાસે નીકાલા ઓર ગીરતી હુઇ તબીઅતકો સંભાલા, લેકીન અભી, દીલઆરામકા ગમ મુજે તાઝા હય. વેહશત બે અંદાજા હુએ અગર આપ ઇજાજત દેંતો કુછદીન ઓર ઇધર ઉધર ફીર આઉ ઓર ઇસ-દીલકી વેહશતકો મીટાઉં.

શમસ-કહાંકા ઇરાદા હય તબીયત કીસ તરફકો આમાદા હુએ

જાફર-મેંય તાતાર જાતા હું ઓર વહાં કુછ દીનું જી બે-હલાના ચાહતા હું.

શમસ-તાતાર ખબરદાર તાતાર હરગીઝ ન જાના.

જાફર-કયું કુછ સબબ.

શમસ-ગઝબ રંજો તઅબ અવ્વલ તો વહાંકા નવ્વાબ એક ઓરતકી મોહબ્બત મેંય દિવાના હો ગયા બે ખુદા મસ્તાના હોગયા દુસરે મેરા ઇરાદા થાકે તુમહારે સાથ ચલતા લેકીન વહાં નહીં જાસકતા.

જાફર-યાની.

શમસ-યાની મેંયને વહાંકે હઝારૂં આદમીયુંકા વતનકી હિફાઝતમેંય ખુન બહાયા હય ઇસલીએ દુશમન હર અપના પરાયા હય.

જાફર-લેકીન મુજે તો વહીં જાનાહય ઓર દીલઆરાકા પતા લગાના હય.

શમસ—આહ તુમને હમારા કેહના નમાના ઓર વહીંકા અઝમ જી મેંય ઠહરાના.

જાફર-લેકીન આપ મુજકો નરોકેં ઓર હંસી ખુશી ઇજાઝત દેં.

શમસ-મુજે માલુમ હોતા હય કે તુમ ખુદભી વહાં જાકર કીસી બલામેંય ફંસ જાવગે ઓર મુજકોભી ફસાવગે.

જાફર-નહીં અયસા કભી નહીં હોગા.

શમસ-ઉફ્નાદાન દોસ્ત મેંય તુજકો કીસ દીલસે ઈજઝત દું
   ઓર તુમહારી ફીક્રકા મુસીબત અપને સરલું.
જાફર-આપ ફીક્ર ન ફરમાએ મેંય દીલઆરાકો તલાશકર વા
   પીસ જલ્દ આઉંગા ઝરાભી દેર ન લગાઉંગા.
શમસ-અછ્છા ભાઇ જાવ ખુદા હાફીઝ મગર દેખો વહાં
   જાકર મુજે ભુલ નજાના, ઓર ન કીસીસે મેરા
   હાલ સુનાના
જાફર-ઇનસા અલ્લાહ અયસાહી કીયા જાયગા બંદા આપકા
   ઇરશાદ બસરો ચશમ બજા લાયગા
શમસ-અછ્છા જાવ.

ગાના.

તેરા હામીહો ખુદા હામીહો ખુદા.
મીટે ચીનતામનકી સુખપાઉ.
રખીયાં ઠંડી હોવે છતીયાં
પાસ તુમહારે દુખ ન આવે
ઝરર ખતરે સેહોનીડર
જાવસે પચારે આનકી આન મીલે......હાં
જાફર—અછ્છા સલામ.

(જાના જાફરકા)

બાબ દુસરા-પરદા દુસરા.

રફીકકા મકાન.

(દીલઆરાકા આના.)

દીલઆરા-અય પરવરદીગાર તેરા શુક્ર બે શુમાર કે તેરી
   ઇનાયતસે તેરે એક રેહમ દીલ બંદે રફીકને મુજે
   ડુબતેસે બચાયા ઓર અપને ઘરપર લાકર મુજે
   બેટી બનાયા લેકીન સુનતી હું કે યે વોહી મુકામ
   હય જહાં મેરા આશીક જમીલ રેહતા હય. તઅ
   જજુબ યે હય કે હર શખ્સ ઉસકો પાગલ કેહતા
   હય મેંય કીસ તદ બીરસે ઉસકે પાસ દરઆરમેંય
   જાઉં ઓર કયું કરઆર યાબી પાઉં.

શેઅર.

બુલબુલ હુસેહને બાગશે દુર ઓરશીકસતાપર
પરવાનાં હું ચરાગસે દુર ઓ શીકસ્તા પર.

(રફીકકા આના)

રફીક-કયું બેટી આજ કયસી ઉદાસ હે ઓર કયું બેઆસ હો.

દીલઆરા—નહીં મેરે મોહસીન મેય રંજીદા નહી હું મગર હાં તનહાઇકે સબબસે તબીઅત કીસી કદર પરેશાન રેહતી હય

રફીક—કયા કરૂં મજબુર હું મેંય જીસકે યહાં મુલાઝીમ હું વો દિવાના હોગયા હય. અકલ હોશસે બેગાના હોગાયા હુએ.

દીલઆરા—ઉસ નવ્વાબકા નામ કયા હય.

રફીક નવ્વાબ જમીલ.

દીલઆરા—તો કીસી તબીબસે ઉસકા ઇલાજ નહીં હુવા.

રફીક-બોહતસે લોગુંને દવાકી મગર સહીહ મીજાઝ નહીં હુવા

દીલઆરા તો ફીર

રફીક—બસ ઉસકે દરબારમેંય હરવકત હાઝીર રેહના પડતા હય ઈસ લીએ ઘર બોહત કમ આતાહું ઓર તુમહારી તનહાઇકે ખીયાલસે ગભરાના હું.

દીલઆરા—ઓર અગર કોઈ અયસા તબીબ મીલેકે નવ્વાબકા ઇલાજ હોજાયતો

રફીક-તો ફીર પુછનાહી કયા હય રોઝ નીત નએ તબીબ આતે હેય અપની અપની તદબીરેં કરકે ચલ જાતે હેંય

દીલઆરા-લેકીન યે કામ મેંય કરસકતીહું.

રફીક—કયુકર

દીલઆરા-આપ મુજકો એક બાર વહાં પાંહુચા દીજીએ ફીર મેરા ઇલાજ મુલાએઝા ફરમાઇએ

રફીક—નહીં યેકામ મુજસે ન હોગા મેંય ઉસ દીવાનેકે પાસ અગર તુમહેં લેજાઉંગા તો આઇંદા બોહત પચતાઉંગ.

દિલઆરા—લેકીન મેંય વાઅદા કરતી હું કે મેરે વહાં પોંહચ જાને મેંય કોઈ નુકસાન નહીં હુએ.

રફીક—નુકસાન નહીં હુએ બલકે ઝીયાં હુએ.

દિલઆરા—આખીર કયું.

રફીક—વો દીવાના અકસર આદમીયુંકો માર બેઠતા હુએ.
દીલઆરા—ખેરતોજો આપકી મરઝી.

રફીક—તો ફીર મેંય જાતાહું આજ ઊસકે વહાં એક જલસા હોનેવાલા હુએ ઇસ લીએ જલદ હાજીર હોના લાજીમ હુએ કયું કે બંદા ઉસકા ખાદીમ હુએ.

દીલઆરા—ખેર જીસને દીલ ચુરાયા હુએ ઉસકા પતાતો લગાયા હુએ મગર ઉસ્સે મીલનેકી કુછ તદબીર કીજીયે અછછા આજ મેંય મરદાના લીબાસ પહેનકર ઓર હકીમ બનકર સરામેંય ઠેહેરતી હું કોઇ ન કોઇ ઉસકો જાકર મેરા હાલ સુનાયગા ઓર યકીન હુએ કે વો મુજે બુલાયગા.

જાના.

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

શમસકા મકાન,

(શમસકા પરેશાન આના.)

શમસ— ગાના.

જાફર બન મેરીજાન વરહુએ મેરા વીરાન
ઉસકેમેંય અબ ઢુંડને જાઉ યેહીદીહમેય હરરનમા
જાફર બનમેરી જાન

અફસોસ જાફરને મેરા કેહના નમાના ઓર તાતારકો હોગયા રવાના, વહાં ઉસકા હરએક દુશમન હયે ઉસકી ગીરફતારીકા હર એક ગલીકુચે મેંય કદગાન હુએ

શેઅર.

મુરગે દીલ કુચએ ગફ્ફા કફા ગુલશન સમઝા
તેગકો તાએરેજા શાખે નશેમન સમઝા

અબ મેય જાઉ ઓર ઉસકી હેફાઝત ઓર ખબરગીરિ કરૂં દુશમનુસે બચાઉ ઓર મુમકીન તો સમઝા ફુસલાકર યહા લેઆવું.

શએર.

દરીંદરયાએ બે પાયાં દરીં તુફાન મોજ અફજા
દીલે અફગંદયમ, બીસમીલ્લાહુ મુજરીબહાવ મુરસાહા.

બાબ દુસરા—પરદા ચોથા.

અબદુલ કરીમકા મકાન.

(અબદુલ કરીમકી નવજવાન બીબી વફાદારકા આના)

શેઅર.

અલ્લાહુ નદે ગરશે અઇયામે જુદાઇ
કમ સુબહે કીયા મતસે નહીં શામેજુદાઇ

ઈનતેઝાર કરતે કરતે યે વક્ત આગયા મગર મેરે પ્યારે ફઝીતાને અભીતક સુરત નહીં દીખાઈ ખુદા જાને આજ ઉસકે દીલમેય કયા સમાઇ મુવા તેલકા કુપયાની મેરા ખાવીંદ-ગર આ જાયગા તો ફીર વો મુજસે કયુંકર મીલને પાયગા અફસોસ.

મીસરા.

સખ્ત મુશકીલ હય કે મુશકીલ મેરી આસાં હો જાય મેરીતો ઉમર ઓર યે પ્યારા પ્યારા સીન ઓર અયસી નુરકી સુરત ઓર ખાવીંદ મીલાતો અયસા જયસે કાલા દેવ

જબ મુગાલધુર કીસી સુરત લેકર આજાતા હય તો મુઝે હોલ સમાજાતા હય મેરા પ્યારા ફુજીતા ખુબસુરત હય મેરા દીલ અગર ચાહતા હય તો ઉસીકો ચાહતા હય.

ગાના.

હમ બાંકે યાર છેલાપે વારિ વારિ જાએંગે
વારી વારી જાએંગે જીયા લગાએંગે
યાર મેરા છોટા સઇયાં મેરા ખોટા
સુરતવાલી દેખેસે જીયા સુખ પાએરે   હમ
પ્યારી મેરી બોલી સુરત મોરી ભોલી
મેરે પ્યારે જોબનવાપે મન લલચાયારે   હમ
મેયહું અછી તો મુજે ચાહીએ ખાવીંદ અછા
અબ ભોલેભાલે રસીયાસે મનકો મીલાયગે હમ

(ફુજીતાકા આના)

કૌન ખાવીંદ પ્યારે આજ તુને બડા ઇનતેઝાર દીખાયા દેખોતો કીસકદર દીનચઢ આયા અબતો વો મુવા સુજીભી આતા હોગા.

ફુજીતા—આતા હોગા તો આનેદો કયા ઉસકે બાપકા ડર પડા હય.

વફાદાર—પ્યારે વો જબરદસ્ત બોહત બડા હુએ અયસા ન હો કે તુમહેં દેખ પાએ ઔર ફીર કોઇ નુકસાન પોંહચાએ.

ફુજીતા—(અકડકર) ઉસકી કયા મજાલ હુએ અગર એક તમાચા મારૂ તો ખબીસકા દમ નીકલ જાએ ઉસકી કયા તાકત હુએ જો હુમારે મુંઆએ.

વફાદાર—વો બડા જબરદસ્ત હુએ.

ફુજીતા—લેકીન મેરી તાકતકે મુકાબલે મેંય પસ્ત હુએ.

વફાદાર—બોહત બાતેં ન બધારો જીયાદા શેખીયા ન મારો

ફુજીતા—અછા તો તુમ હમતે હાનકર લેના.

વફાદાર—ખેર હોગાભી અછા પ્યારે યેતો બતાવકે આજ ઇસકદર દેર કયું લગાઇ.

ફુજીતા—લીજીએ તુમહારે ખીયાલમેંય રાત ભર નીંદ નહી આઇ સુબેહકો સોગયા ઔર દીનું જહાંસે ખોગયા

વફાદાર—લેકીન પયારે અગર અયસીહી ગફલત કીયા કરેગે તો થોડે દિન મેંય—જીંદા નપાવગે.

ગાના.

મોહે દુખનાદે સવરીયાં તોહે વારી જાઉંરે
જોબન ધન સબ તોપે લુટાઉં
સરતન મનસે વારી જાઉં
કબતક કાતીલ ખંજરકે ચરકે ખાઉંરે   મોહે.

(અબદુલ કરીમકા આના ઔર દરવાજેકી જંજીર બજાના)

અબદુલકરીમ—અરે કેવાડ ખોલો.

ફજીતા—અરે યે કોન આગયા બલા અને વફાદાર મુજે બચા.

વફાદાર—ગભરાવ નહીં વોહી મેરા ખાવીંદ આ ગયા હુએ અબ તુમહારે ભાગનેકી તદબીર કયા હુએ.

અબદુલકરીમ—બીબી કીવાડ ખોલો.

ફજીતા—અરે હાય હાય યે કમબખ્તકો યેહી કસવકત થા આના અબ મેંય કયા કરૂં હાય હાય અય વફાદાર જલ્દ કોઇ તદબીર કર.

વફાદાર—મેરી સમજ મેંયતો કોઇભી તદબીર નહીં આતી વો તુમહારી બહાદુરી કયા હુઇ.

(ફજીતાકો રોકરેમેંય બીઠાકર બંદ કરના અબદુલકરીમકા આના)

અબદુલકરીમ—કયું યે જંજીર કીસલીએ લગાઇથી

વફાદાર—અરે પયારે મીયાં જબ તુમ ચલે જાતે હો તો મેરા દીલ તનહાઇસે ગભરાતા હુએ નીહાયત ખોફ ખાતા હુએ ડરકે મારે જંજીર લગાતી હું અપની દેહશત મીટા દેતી હું.

અબદુલકરીમ—લેકીન તુમને જંજીર ખોલનેમેંય ઇસ કદર તવકુફ કયું કીયાથા—

વફાદાર—મુજે નીંદ આઇથી જબ તુમને જોરસે જંજીર બજાઈ જબ મેંય ખોલનેકો આઇ.

(અબદુલ કરીમકી નજર ફજીતાકે જુતોંપર પડના)

અબદુલકરીમ—ઓર યે જુતા કીસકા હુએ.

વફાદાર—મેરે પ્યારે ફજીતાકા હુએ

અબદુલકરિમ—ક્યા કહા.

વફાદાર—હાં મેરે મીયાં યે જુતા ફજીતાકા હુએ.

અબદુલકરીમ—ફઝીતા કોન ફજીતા વો હરામજાદા યહાં કયું આયા

વફાદાર—ઉસકા જી ચાહતાચલા આયા જબમેંય ચાહતીહું તો ઉસે કભી કભી બુલાલેતીહું.

અબદુલકરીમ—યે કયા બાત.

વફાદાર—મેં યે તનહાકરી ગભરાતી હું ઇસ લીએ કભી કભી ઉસ્સેહીજ બેહુલાલેતી હું.

અબદુલકરીમ—ઓ ગોહરી મકકાર ઓરત તુ બડી પારસા બનતીથી અબ યે કયા મઆમલા હુએ.

વફાદાર—મેરે પ્યારે મીયાં તુજકો મેરી તરફસે પડોસીયુને બદગુંમા કરદીયા હુએ તુમને મુજે કભી આંખસેભી દેખા હુએ.

અબદુલકરીમ—જબ તુ અપને મુંસે ઇકરાર કરરહીં હય તો આંખસે દેખા કયા માની રખતા હય.

વફાદાર—મેંય ને અપને મુસે કયા ઇકરાર કીયા હય.

અબદુલકરીમ—ઉસ હરામજાદે ફઝીતાકા હાલ તો તુને અપને મુસે બયાન કીયા હય.

વફાદાર—નહીં મેરે મીયાં ફજીતાસી મકો વો મેરા પ્યારા હય જબ કભી આજાતા હય તો કયસા મેરે સાથ ખેલતા હય ઉસકે નરમ નરમ ચમકીલે ઓર ચીકને બાલ નીહાયત ભલેસા ખુબ હોતેહુંય મેંય ઉસે પ્યાર કરતીહું.

અબદુલકરિમ—અરી તુયે કીસકા જીકર કરરહી હુએ.

વફાદાર—અય મીયા તુમ તો અયસે ભોલે બનેજાતે હો કય: તુમારે પ્યારે ફજીતાસે વ ઠીક નહીં હો વો તુમહારી ગેરહાજરીમેં યતો કભી આજાયા કરતાહય.

અબ્દુલકરીમ-મેંય ઉસે નહીં જાનતા કે વો કોન હુએ.

વફાદાર-અય યેહી પડોશનકા બીલ્લા ક્યું કયસા અચ્છા હુય.

અબ્દુલકરીમ--પડોસનકા બીલ્લા કયા તો ઉસકા ફજીતા નામ હુય.

વફાદાર-ઉસકા નામ તો કુછ ઓર હુય મગર મેંયને પ્યારે ફજીતા રખ લીયા હુએ ક્યું મીયાં મેંએને કુછ બુરા કામ તો નહીં કીયા.

અબ્દુલકરીમ-નહીં ખુદા નકો મેંય તુમકો બોહુત ઠીક સમજતાહું હજારૂં મેંય એક સમજતાહું મગર યે જુતા યહાં કીસકા આગયા.

વફાદાર-મેરે મીયાં યે જુતા વોહી ફજીતાકા હુય

અબ્દુલકરીમ—યાની.

વફાદાર--બાત યે હુય આજ વો ખેલતે ખેલતે ઇધરકો આયા તો હમસા એકે મીયાંકા જુતા ઉઠા લાયા મેંય ઉસસે છીનતીથી વો ભાગા જાતા થા આખીર તુમહારે દરવાજા બજાનેકી આવાઝ સુની તો ગભરાકર જુતા છોડકર ભાગ ગયા.

અબ્દુલકરીમ-હાં યે બાત હુએ. મેંય યેહી હયરતમેંય થા કે યે કયા બાત હુએ કયા મઆમલા અચ્છા તુમ જાકર મેરે લીએ થોડા પાની તો લાવ મગર ઠંડા લાના.

(વફાદાર જાકર પાની લેકર આતી હુઇ)

(પાની લેકર) તુમહારી યેહી પ્યારી બાતે. તો મુજે યાદ આતી હેય, વફાદાર સચ તો યે હુએ કે બગેર તેરે કહીં મેરા દીલ નહીં લગતા.

વફાદાર-હા મેરે મીયાં તુમ મુજકો બોહુત ચાહુતે હો લેકીન તુમસે મુજે મોહબ્બત નહીં હુએ.

(અબ્દુલ કરીમકા પાની પી લેના)

અબ્દુલકરીમ-નહીં યે બાતેં તુમહારી બનાવટકી હેય મેંય જાનતાહું કે તુમકો મુજસે બોહુત મોહબ્બત હુએ

વફાદાર-મુજકો બનાવટ બીલકુલ નહી આતી અયસી બાતેં
 ક્યા જાનું યે તો જીનકો આતી હેય ઉનહીંકો મુબારક રહે

અબદુલકરીમ-યે બાતેં કીસકો આતી હેંય

વફાદાર-આખાહ તુમને ઇસ પડોસનકા કીસ્સા નહીં સુના.

અબદુલકરીમ-નહીં તો ક્યા કોઇ તાજા વારદાત હુએ

વફાદાર-હાં મીયાં બડે શર્મકી બાત હુએ. મુજે તો કેહતે
 હુવે બોફ આતા હુએ.

અબદુલકરીમ—આખર હુએ કયા કુછ કહો તો સહી.

વફાદાર—યે જુબી પડોસન હયના

અબદુલકરીમ—હાં હેય ફીર

વફાદાર—યે બડી ભોલી ભાલી નેક પારસા બનતી હેંય.

અદુલકરીમ—પારસા તો વો જરૂર હેંય ફીર

વફાદાર—ફીર ક્યા ઉનહુંને આજ અપને યાર ફુજીતાકો ઘર-
 મેં બુલા લાયા થા.

અબદુલકરીમ-ઉનહુંને તોબા તોબા બુરા કામ કીયા ફીર

વફાદાર—ફીર ઉનકે મીયાં આ ગએ.

અબદુલકરીમ—તો ક્યા વો ઘરમેંચ પકડાગયા.

વફાદાર—નહીં મીયાં પકડા કાહેકો ગયાં ઉનહુંને પેહલેહીસેં
 દરવાજેકી જંજીર લગા રખ્ખીથી.

અબદુલકરીમ—તો ક્યા કીવાડ નહીં ખોલે.

વફાદાર—કીવાડ ખોલે મગર યારકો એક જગેહ છુપા દીયા.

અબદુલકરીમ—તો હાં ઉનકે ખાવીંદકો ખબર નહીં હુઇ.

વફાદાર—બસ ક્યસે હોતી ઉનહુંને ખાવીંદકી બદગુમાનીકો
 એક હીકમતે અમલીસે દુર કરદીયા ઓર યારકો મ-
 ફરૂર કરદીયા.

અબદુલકરીમ-યે ક્યુંકર બડા બેવકુફથા ઉસકા ખાવીંદ.

વફાદાર- હાં મીયાં બડા બેવકુફ

અબદુલકરીમ—અજીઝા ફીર ક્યા હુવા.

વફાદાર—હુવા યેકે ઉનહુંને અપને ખાવીંદસે દીલલગી શરૂ કરદી ઔર હુંસી હુંસી મેંય એક બડાસા ટોકરા લેકર ઇસતરહ ઉસકે ઉપર રખદીયા.

(ટેકરા ઉઠાકર અબદુલકરીમકે ઉપર રખદેના ફજીતાકા ભાગજાના)

અબદુલકરીમ—અછછા ફીર કયા હુવા.

વફાદાર-જબ ટોકરા રખદીયા તો યારો ઇશારા કરકે ભગા દીયા

અબદુલકરીમ-વાકઈ બડાહી બેવકુફ ઉસકા ખાવીંદ મેંય હોતા તો જુરૂર ઉસકો ગીરફતાર કરલેતા

વફાદાર—બેશક મીયાં તુમ હોતે તો જુરૂર ગીરફતાર કરતે મગર વો પડોસનકા ખાવીંદ બડાહી ગધાથા અછછા ખાસા ઉલ્લુકા પઠઠા હુએ.

અબદુલકરીમ—બેશક યેહી બાત હય

વફાદાર—મેરે મીયા સચ કેહના મુજે તો અયસી ચાલાકી યાં નહીં આતી.

અબદુલકરીમ—નહીં બીવી તુમહારી બરાબરી કોન કરસકતા હુએ સુરતમેંય સીરતમેંય પારસાઇમેંય તુમસા જવાબહો બલકે ઇનતેખાબ હો.

વફાદાર—મેરે અછછે મીયાં તુમ મેરે વાસ્તે બાદલેકા દુપટા નહી લાએ.

અબદુલકરીમ—હાં બીવી આજ નવ્વાબકે યહાંસે ફુરસત પાઉગા તો તુમ્હારે વાસ્તે જુરૂર લેતા અગાઉગા યે કમબખ્ત પડોસી મુજસે તુમહારી બુરાઈ યાં કરતે હેંય જુઠી જુઠી તોહમતેં ધરતે હેંય મગર મુજે તુમહારી પારસાઇકા પુરા યકીન હુએ અબ તુમ આરામ કરો આજ નવ્વાબકે યહાં જલસા હુએ ઇસ લીએ બંદા વહાં જાતા હુએ.

વફાદાર—લેકીન મીયાં જલદ આના જીયાદા દેર ન લગાના મેંય અકેલી ગભરાતી હું તુમહારી જુદાઇકા ગમમેંય ઘુલી જાતી હું.

(દોનુંકા જાના)

બાબ દુસરા—પરદા પાંચવા.

નવાબ જમીલાકા મેહેલ.

(અબદુલકરીમ ઓર સલીમ ખીદમતગારકે આના)

અબદુલકરીમ—કયું સલીમ વો ગાનેવાલીયાં અભીતક નહીં આઇ યે કયા બાત.

સલીમ—વો સામનેસે ચલી તો આ રહી હેય.

(ગાનેવાલીયોંકા જાના ગવઇચુકે આના)

એક ગવઇયા-મુજરા અરજ હુએ કીબલા મુજરા અરજ હુએ.

દુસરા ગવઇયા—મેંભી તસલીમ અરજ કરતા હું.

અબદુલકરીમ-મેંભી સલામ અલયકુમ કહેલ કહલાતા હું.

ગવઇયા-યા અલ્લાહ તેરી અમા અરે મેરી તો ગઇ જાં.

અબદુલકરીમ—જાન જાયે યા ઇમાન અબ મુજરા શુરૂકરો મેહેરબાન.

ગવઇયા—હુજુર સામાન દુરસ્ત હય સીર્ફ નવાબ સાહબકા ઇનતેજાર હય.

અબદુલકરીમ—બેવકુફ આદમી હમ નવાબ હેંય પેહલે હમે સુનાવ ફીર ઉનકે સામને ગાવ.

ગવઇયા—તો સરકાર ગાલીયાંતો નસુનાવ.

અબદુલકરીમ—બસ જીયાદા નસર ફીરાવ અપના કામકરો ઓર જાવ.

ગવઇયા—તો હુજુર હમેં ગાને બજાનેસે કબ ઇનકાર હય યેહીતો હમારા પેશાહય.

અબદુલકરીમ- ફીર કીસબાતકા અંદેશા હય.

ગવઇયા—જરા બડે હુજુર તશરીફ લાએતો હમજી ખોલકર ગાએં બજાએં નાચ દીખાએં દિલ લુભાએં.

અબદુલકરીમ—અછછા જેઓ બડેહુજુર ભી તશરીફ લેઆએ જરા હોશીયારી બેસુરે ઓર બેતાલે નહોજાના

ન ઇતના ગલ્લાફાડના કે સુનનેવાલોંકા દીલ પરેશાન હોજાએ ન ઇસકદર જજબાત દિખાના કે જીસસેંચ બનાવટકી સુરત નજર આએ

ગવઇયા--જયસા આપને ફરમાયા હય વયસાહી કીયા જાયગા ફેર કે સેમુન આએગા.

(ન૦ંરાત્ર જમીલકા આના)

જમીલ-અબદુલકરીમ.

અબદુલકરીમ--યા રેહમાનુર રહીમ જીહુઝુર.

જમીલ--દેખો ઈસવક્ત બોહુત દીલ ગભરાતા હય તમામ ઘરવે હુશત ખાનાન બના હુવા હય ક્યા બાત હય જલ્દ બતા.

અબદુલકરીમ-ઓખો યે દિવાના કહીં કાહને ન આએ જીહુઝુર બોહુત દુરસ્ત હય આપને બજા ફરમાયા મુજે આજયે તમામ મકાન પાગલખાના નજરઆયા.

જમીલ--અરે કયા કહા.

અબદુલકરીમ--હુઝુર મેંયને યે અરજ કીયાકે વો મશહુર ગવઇએ જો હુઝુરકા નામ સુનકર આએ હેંય હાજીર હેંય અગર ઇરશાદ હોતો ગાએ ઓર હુઝુરકો મેહજુજ બનાએ.

જમીલ-- મુસલ્લસ.

તડપરહી હય મેરી જાનેજાર કીસકે લીએ
મચલ રહાહય દીલે બેકરાર કીસકેલીએ
બંધાહુઆ અશક મુસીલ સલકા તાર કીસકે લીએ

અબદુલકરીમ-જીનુની હોગએ અય શેહરયાર કીસકેલીએ

જમીલ- કયા.

અબદુલકરીમ--હુઝુરને કયા સુના.

જમીલ--તુને અભી જમીલાકા નામ લીયાથા

અબદુલકરીમ-- જીહાં યેહી મેરાભી મુદ્દ દુઆથા.

જમીલ--ફીર

અબ્દુલકરીમ—વો ગાનેવાલે હાજીર હોંય.

જમીલ--અછ્છા અછ્છા ઉનકો ઇજાજત હુય-(યે કેહકર પલંગપર લેટજાના.)

અબ્દુલકરીમ--હાં હાં ઉસ્તાદજી શુરૂકરો.

ઉસ્તાદજી -બોહુત મુનાસીબ.

ગાનેવાલીયા— ગાના.

સઇયા દરદકો અઠારીરહું
પીયાકે આવનકી ભાઇ પરયા. સઇયા
મોરે પીયાકો બેગી લેખાવોરે
નીકસો હુયજાન જીયારેપાયા સઇયા

દોહા.

જો મેંય એયસાજાનતી પીત કીએ દુખ હોએ
નગર ઢંડોરે પીટતીકે પીતન કરયો કોએ...સઇયા

અબ્દુલકરીમ --યે કયા અઆ લગાઇ હુય કોઇ અછ્છી ચીજ ગાઓ ફીકતાહુવા દાદરા સુનાવ.

ઉસ્તાદજી--બોહુત ખુબ દાદરાભી સુનયે હાં કોઇ દાદરા તો ગાઓ.

અબ્દુલકરીમ—જરા નાચકે ઓર કુલમટકાકે ગાના.

ઉસ્તાદજી--જી હાં બીલકુલ ઠીકરહ.

ગાનેવાલીયાં-- ગાના-

કહાં જાઓ ગે રેયાર
બતીયા લગાકે કહા જાયગો--કહાં.
જોર ઝુલમ મતકર બેરદી
આખર બોહુત પચતાએ—ગારેયાર.

અબ્દુલકરીમ—યે કુછ ઠીક નહી રહી ઓર કુછ ગાઓ

ઉસ્તાદજી—અછ્છા તો ઓરભી સુનયે

ગાનેવાલીયા—યે અજીબ તરહકા મરદુવા હુએ કોઇ ચીજ ઇસે પસદ નહીં આતી.

ઉસ્તાદજી-બેગમ તુ નતો ગાએજાવ ઉનકીબાતું પર ધ્યાન ન લાવ

અબદુલકરીમ—કયા કહા

ઉસ્તાદજી-કુછ નહીં મેંયનેતો યે કહા કે અછ્છી ચીઝ ગાવ

અબદુલકરીમ—હાં ઝરા બતા બતાકે.

ઉસ્તાદજી—હાં બેગમ એક ચીઝ ઔર સુનાવ.

ગાનેવાલીયા— ગાના.

દાને નકી ચોટ લગીરે મેરે
અયસી લગી મેરે પાર નીકલ ગઇ
બોહત કરી મેંયને ઓટ...લગીરે મેરે દાને
(નવ્વાબ જમીલકા ગભરાકર ઊઠના)

જમીલ-બસ બસ જલસા બરખાસ્ત ઉઠ મેરા ફીરા આહ યેક કેહરે ફલકસે ગીરા જાય જાય.

અબદુલકરીમ-યે કયા વાહીયાત લગા રખખી હુએ લગીરે મેરે લગીરે મેરે (લકડી મારકે સબકો ભગા દેના) લેજબ નહીં લગી તો અબ લગ જાયગી ભાગો ભાગો બદમાસો ભાગો (સબકા ભાગ જાના)

જમીલ—અબદુલ કરીમ

અબદુલકરીમ—જી હુજુર.

જમીલ— શેઅર.

તપે ફુરકતકો પોંહચતી નહીં દવા કોઇ
દીલમેંય બયઠા હુવા મલતા હુએ કલેજા કોઇ

અબદુલકરીમ-તો હુજુર આપ ઉસકા કલેજા મલડાલીએ

જમીલ—કયા કહા.

અબદુલકરીમ—મેંયને કહા કે હુજુર સચ ફરમાતે હેંય

જમીલ—આહ અબદુલકરીમ કુછ એલાજ બતાવ

અબદુલકરીમ—ઠંડે પાનીસે નહા ડાલો

જમીલ—અરે કોઇ તદબીર બતાવ ઉફ આહ

શેઅર.

કુર એલાજે જોશે વે હુશત ચારાગર
લા દે એક જંગલ મુજે બાઝારસે

અબ્દુલકરીમ—બાજારમેંય જંગલ ઓર જંગલમેંય બાઝાર વેહુશતે સરપર એક ઇશકકા જબરદસ્ત ભુત સવાર હે.

જમીલ—આહ અબ્દુલકરીમ.

અબ્દુલકરીમ—યા રેહમાનુર રહીમ મુજે બચાના ઉફ કયસા દીવાના.

જમીલ—અરે તુ બોલતા નહી.

અબ્દુલકરીમ—હુઝુર બોલકર કયા કરૂં હાય કોઇ જવાબ બન નહી પડતા

જમીલ—અરે અબ્દુલકરીમ.

અબ્દુલકરીમ—જી હુઝુર

જમીલ—દેખ તો મેરા હાલ કહાં ચલા ગયા ઉફ સીનેમેંય જીગરભી તો નહી હુએ આહ અય ખેયાલે યાર.

શેઅર.

આજ પેહલુમેંય હમારે દીલે નાશાદ નહી
કીસકો દે આએ કહાં ભુલ ગએ યાદ નહી

અબ્દુલકરીમ—ઉશે હુઝુર યેતો સહીહુય આજ મેંય ખાના ભુલ ગયા આજકલ યારન્દ ભુલ્ની ભુલકી હુવા ચલરહી હુય ફેરી તેલી તો અપના કામ ભુલગએ

જમીલ—ફેરીશતે ફેરીશતે કયા ભુલ ગએ હેય

અબ્દુલકરીમ—પોસમઠો એતે હાલપર ડાના.

જમીલ—અરે જહન્નમ જા.

અબ્દુલકરીમ—કહાં જાઉ.

જમીલ—વહીંબસ વહીં જાજા જાજા.

અબદુલકરીમ-યા અલ્લાહુ આજ બસ કયા માલુમ હોતાહય કે કબરસ્તાન ભેજેગા.

જમીલ-અરે ગયા.

અબદુલકરીમ-જીહુઝુર બીલકુલ ચલાગયા.

જમીલ-કહાં ગયા.

અબદુલકરીમ-પાગલખાને.

જમીલ—ઉફ ઉફરે મેરાતો જીગર ફુકીજાતાહય જલદજા ઓર ઉનસે લેઆ.

અબદુલકરીમ-કીસે.

જમીલ—અછછા તુ ઇધરઆ.

અબદુલકરીમ-અબ મેરા જી હુઝુર કીધર આઉં.

જમીલ-ઉધર ઉધર યાની

અબદુલકરીમ-યાની યાની લાયાની કચ્ચા દુધ પક્કાપાની દેહસતકી મેહમાની સર ગરદાની.

જમીલ—કયા બકતાહય બાહેહુવાઇ મેરે સામને આસોદાઇ

અબદુલકરીમ—યાકરીમ યાકરીમ યાકરીમ.

જમીલ-ઉફ આગ આગ આગ અરે કોઇ આવ ઇસ આગકો બુઝાવ. (ગભરાએ હુવે ચલેજાના)

અબદુલકરીમ—જાનબચી લાખું પાએ ખુદાઇસ નબ્વાબકી નોકરીસે બચાએ.

(રફી કુદદીન મુસાહીબે નબ્વાબકા આના)

રફીક—કયું અબદુલકરીમ કયા હાલ હય.

અબદુલકરીમ-પાગલખાને ભેજનેકા ખીયાલહય.

રફીક—કીસીકો.

અબદુલકરીમ—ઇસકો

રફીક-તુમ કુછ દીવાને હોગએહો.

અબદુલકરીમ—સારે ઘરપર ઉલ્લુકા સાયા પડગયા.

રફીક—અરે ભાઇ નબ્વાબકી કુછ ફીક.

અબ્દુલકરીમ-લાહાસીલ હુએ યે જીક.
રફીક—સબબ.
અબ્દુલકરીમ—બે સબબ.
રફીક—વજેહ.
અબ્દુલકરીમ—બે વજેહ.
રફીક-હમને સુના હયેકે સરાએ મેંચ એક નચા હકીમ આયા હયે
અબ્દુલકરીમ-આયા હોગા.
રફીક-ઉસકો લાના ચાહીએ.
અબ્દુલકરી-કીસ લીએ.
રફીક-નવ્વાબકા ઇલાજ.
અબ્દુલકરીમ-બીલા એહતેયાજ.

શેઅર.

તબીબુસે ઇલાજે દરદે કુરકત હોનહીં સકતા
યે હો જાતા મગર હજરત સલામત હોનહીં સકતા

રફીક- યેમાના હમને અછછા દરદે કુરકતહો નહી સકતા દવ
ઉંસે ભીકમ કયાજોશે વેહશતહો નહીં સકતા

અબ્દુલકરીમ-બીલકુલ નહીં.
રફીક-અછછાતો ચલનેમેંય કયા નુકસાન હય.
અબ્દુલકરીમ-કુછભી નહીં.
રફીક-બસ મેંય જાતા હું તુમ મેરે ઘરપર આજાવ (જાના રફીકકા.)
અબ્દુલકરીમ-તમારા ઘર પાસલ હય અગર અબ્દુલ કરીમ દાના ન હોતા તો આજકો ઝુરૂર અપના આબરૂ ખોતા

ગાના.

યેભી પાગલ વોભી પાગલ ઘર પાગલખાના
ખાદીમ પાગલ આકા પાગલ પાગલ હુએ નાના
ઇંટે પાગલ પથ્થર પાગલ નાહક ગભરાના
હુએ એક અબ્દુલ કરીમ દાના

અબ ભલા કયા કરૂં યા ખુદા સબકો હુએ જીનું
કયસી આફત હુએ આઇ પાગલ હેંય સબ સોદાઇ
અબ હોગઇયે રૂસવાઇ વેહુશતને આફત ઢાઇ
છોડી ઇસકી નોકરી પાગલ પેહુછાના
હુએ એકુ અબદુલ કરીમ દાના. (ચલે જાના)

બાબ દુસરા—પરદા છઠ્ઠા.

રાસ્તા.

(દીલઆરા મરદાના લેબાસમેંય આના.)

દીલઆરા— ગાના.

આએ હેય હુમ પીકિકારન બાંકા છેલા બન બનકર
નરકી સુરત નારી ડાલે કયસી તન તનકર
ડરનેવાલો ડર મર જાએં વાર કરે સબ
ગોલી ચલે સન સનકર—આએ૦
લોગ મુજે પેહુછાને કયા નારીકા ગુન જાને કયા
પ્યારેસે દીલઆરા મીલે સુરત બદલકર
ખુદાકા હો કરમ ટલે યે રન્જોગમ
મીલે હેં એકહી અનમન બનકર—આએ૦

ઝબાની.

મેયને પ્યારે જમીલસે મીલનેકેલીએ યે લેબાસ અખતીયાર કીયા હુએ ઇતતેફાકસે ભાઇ જાફરકે કપડેભી મીલ ગએ અબ મેરી ઓર જાફરકી સુરતમેંય ઝરાભી તમીઝ નહી હો સકતા હકીમ બનકર સરાએમેંય કીયામ કીવા હુએ લેકીન યે ઓર અપને દીલકો તલસી દેનેકા ઇન્તેજામ કીયા હુએ સામનેસે કોન આરહે હેય શાયદ મેરીહી તલાસમેંય આએહેંય.

(અબદુલકરીમ ઓર રફીકકા આના.)

અબદુલકરીમ—કયું જનાબ ઇસ સરાએમેંય હકીમ આએ હેંય કુછ આપકો હાલ માલમ હુએ.

દીલઆરા--   રૂબાઇ.

મકાને દીલમેંચ હુએ કીસકા ગુઝર નહીં માલુમ
યે બે ખુદી હુએ કે ઘરકી ખબર નહીં માલુમ
કીયા હુએ બેખબરીને જહાનસે ફારીગ
ફ઼લક કહાં હુએ ઝમી હુએ કીધર નહીં માલુમ

અબદુલકરીમ--જનાબ સવાલ દીગર જવાબ દીગર
દીલઆરા--ખ્યાલ અગર તજાબ દીગર
અબદુલકરીમ--આપકા મકાન કહાં હુએ.
દીલઆરા-યહાં હુએ ન વહાં હુએ નીશા હુએ ન ગુમાં હુએ.
અબદુલકરીમ—ભલા જનાબ બતાનેમેંય કયા નુકસાન હુએ.
દીલઆરા-જ્યાંમેંય મુસાફીરઅ઼હ કીનકા મેહમાન હુએ.
અબદુલકરીમ—આપ તો ફરમાતેમેંય કાફીયે બોલતે હેંય.
દીલઆરા-બે પરવા આદમી હુએ હુસ ગરજકા દીલ ટટોલતે હેંય.
રફીક--કયા ખુબ યેતો આપને અજીબ બાત સુનાઇ
દીલઆરા-કુછ નહીં જુદાઇમેય યકતાઇકી શકલ દેખાઇ.
અબદુલકરીમ-જનાબ ઇસ કાફીયા બંદીકો બંદ ફરમાઇએ મેહેરબાની ફરમાકર ઉસ હકીમકા પતા બતાએ.

દીલઆરા--   શેઅર.

બીમારે ઈશકકા જોન તુજસે હુવા ઈલાજ
ફીરકેહ તબીબ તુહીકે ફીર તેરા કયા ઇલાજ

અબદુલકરીમ-આખા આપ બડે શાઇર હેંય અછછા પેહેલે ઇસી બેહસમેંય ઐસા કરલીજીએ ફીર ઔર ગુફતગુકા એરાદા કીજીએ તો સુનએ.

અશઆર.

ગર આગમય કશીકી સઝા હુએ તો અએ ખુદા
દોઝખમેંય એકને હરબહાદે સરાબકી

યે ફીતના આતીશે આફતકા પોંહુચેગા ન મેહુશર મેંય
લગી હય આપકે ઘરસે ગુઝેગી આપકે ઘરસે
શીરકતે ગમભી નહીં ચાહતી ગયરત મેરી
ગેરકી હોકે રહે યાશબે હુરકત મેરી.
રહેગા કોયતો તેગે સીતમકે ચાકચાક મેંય.
મેરે લાશેકે ટુકડે દફન કરનાસો મઝારોંમેંય
ઝાહીદો બંદગીકા નતીજાતો મીલગયા
વારફન ખગીહાયાદે ઈલાહીમેંય સેહરાઇ
અયરાખઝો બતાઇએ અબ ફીશકકો હુરામ
અએસે દો લગાએ ભીગોકર શરાબમેંય
હુરૂંકા ઇનતેઝાર કરેં કોન હુશરતક
મટ્ટીકીભી મીલેના રગાહુએ શરાબમેંય
લુતફેમેંય તુજસે કયા કહું ઝાહીદ
હાય કમબખ્ત તુને પીહીનહીં
ઝાહીદશરાબે નાબકી નાસીહ કુછનપુછ
અકસીર હુએ જો હલકોં નીચે ઉતર ગઇ
સબ્રીદ ઝાહીદે નાફેહેમ નસમેંય ફરક
બખશનેવાલાભી દેખા હુએ ગુનેહ ગારોંસા
(રફીકસે) અરેયાર આપ તુમ કુછ કહો મેરા તો ઇસ
ટેશન કરીબ આગયા, ઓર ગાડી રૂકગઇ.
રફીક-કહેજાવ તુમ ખુબ કેહરહેહો

દીલઆરા-- મુસલ્લસ.

અલ્લાહ અલ્લાહરે પરેશાની મેરી
ઝુલ્ફેજાનાભી હય દીવાની મેરી.
દીલકે કાબીલહય હયરાની મેરી

રફીક—યા હઝરત આપકા નામ.
દીલઆરા-ગુમનામ.
રફીક—કામ.
દીલઆરા-નાકામ.
રફીક—વતન.

દીલઆરા-બેવતન.

રફીક—શગલ.

દીલઆરા—આવરા ગરદી.

રફીક-યહાં કયુંકર આનાહુઆ

દીલઆરા જમઝોર આબોદાન હુવા

રફીક-અગાએં આપ યે કયું બેકરાર ફીરતે હેંય

દીલઆરા ગરીબકે જો દીવાના વાર ફીરતે હેંય.

રફીક-હુઝુર આપકો કીસકા ખેયાલ રેહતાહુંય.

દીલઆરા-નીહાં કમાનકે ધરમેંય ઝવાલ રેહતાહુંય.

અબદુલકરીમ—ભાઇ ચલો યેતો મજનું ઓર સોદાઇ હેંય બલકે આવારા ગર્દવ હરજાઇહેંય મુલગાના બેકાર હય હમકોતો ઉસ હકીમકી તલાશ હય આવ રેહન લગાવ.

દીલઆરા-આપકો હકીમકી કયા ઝરૂરત હય.

અબદુલકરીમ—આપસે તો બેકાર સબ હુજજત હય.

દીલઆરા-તો જાવ સુરત ફીરાવ.

રફીક—માલુમ હોતાહુય કે આપહી હકીમહેંય.

દીલઆરા—યહાંતો ખુદ બહાલ સકીમ હેંય.

રફીક—અછછા ઇસકદર મેહેરબાનીતો ફરમાઇએ કે આપના નામ હમકો બતાઇએ.

દીલઆરા-હમારા ન ઓરદે આલામ ઝકરે નાકામ.

રફીક—બેશક બેશક હમકો મુખબીરને યેહી નામ બતાયાથા આપ હમારે હમરાહ ચલીએ ઓર હમારે દીવાને આકાકા ઈલાજ કીજીએ.

દીલઆરા—દીવાના કયા તુમહારા આકા દીવાના હય.

અબદુલકરીમ-જનાબ વો તો ઘરકા ઘર પાગલખાના હએ.

દીલઆરા-તુમહારા આકા કયુંકર દીવાના હોગયા.

અબદુલકરીમ—એક પરી જમાલકી સુરત દેખકર હોશ।

ખીરદરે બેગાના હોગયા.

દીલઆરા—તો યે મરઝ લાઇલાજ હુએ.

અબદુલકરીમ—મગર મરઝકો તો સેહુહત કીએહતીયાજ હુએ.

દીલઆરા—અછ્છા કભી હોતા નહીં બીમારે મોહુબ્બત

અબદુલકરીમ—અબ હુમારી તદબીર સો યેહી હુએ કે મી-નતો સમાજત કરકે આપકો લે જાએ ઓર અપને આકાકા એલાજ કરાએ.

દીલઆરા—ઓર હુમ ન જાએં તો

અબદુલકરીમ—જો હોના હોતો હો.

રફીક—હુમેં આપકી ઈનાયતુંસે તો યેહી ઉમ્મીદ કે હુમીરે સાથ તશરીફ લે ચલેંગે ઓર હુમારે આકાકા ઍલાજ કરેંગે.

દીલઆરા—ખેર ચુકે આપ શરીફાના ગુફતગુ કરરહેં હેંચ ઈસલીયે આપકે હુમરાહુ ચલના ફરજ હુએ વરનાઝ અપની કયા ગરજ હુએ. (જાના.)

બાબ દુસરા—પરદા સાતવા.

દીવાનખાના.

(નવાબજમીલકાપલંગપરપડેહુવેનજરઆનાદીલઆરાકાઆના)

દીલઆરા— શેઅર.

યે વો સુરત હુએ કે જીસને મુજે દીવાના કીયા
યે વો હુએ શમઅ કે જીસને મુજે પાવાના કીયા.

મેંય યહીં તક તો ખુદાકી એનાયતુંસે આ ગઇ હું આઈંદા જો કુછ હોનેવાલા હુએ ઉસકા ખેયાલ અગર કલેજા ધકકતા હુએ આહ ઇસ પ્યારી સુરતકે એકબીલ કુરબાનતો હો જાઉં.

(જમીલકા ઉઠના)

જમીલ—અબદુલકરીમ અબદુલકરીમ.

(દીલઆરા એક તરફ હોજાના જમીલકા દેખના.)

કોન હૈયે કોન હૈ અય શખ્સ તુ યહાં કીસલીયે આયા હૈ

દીલઆરા—આપકા એક મુલાઝીમ મુજકો ઇલાજકે વાસ્તે લે આયા હુએ.

જમીલ—ઉફ ઇલાજ મેરા ઇલાજ મુજે કયા હુવા હુએ.

દીલઆરા—કુછભી નહીં આપતો અછછે ખાસે હેંય.

જમીલ—ફીર એલાજકી એહતેયાજ

દીલઆરા—સીરફ તંદરૂસ્તી મીઝાજ

જમીલ—ઇસાસે ઇલાજે દીલે બીમાર નહોગા.

દીલઆરા—તદબીર અગર હોગી તો આઝાર નહોગા.

જમીલ—મરીઝા આઓ તોભી મેરા દરદમાં હો નહી સકતા.

દીલઆરા—તો કયા પુરા હમારા કોઇ આરમાં હો નહી શકતા.

જમીલ—અરમાન કયસા અરમાન કીસકા અરમાન

દીલઆરા—વોહી અરમાન જો દીલમેંય ભરા હુએ

જમીલ—નીકલનેકે લીએ કબ ઉસકો જા હુય.

દીલઆરા—અગર જબ કોઇ અછછા તબીબ ઇલાજ કરેગા તો અરમાન નીકલનેકા રાસ્તા હોજાયગા.

જમીલ—અછછા તુમ મેરા એલાજ કર સકતેહો.

દીલઆરા—આના તો કીસી ગરાદેસે હુવા હુએ.

જમીલ—તુમહારા વતન.

દીલઆરા—ગરીબ લોગ જહાંરેહ પડે વોહી વતન હુએ.

જમીલ—તુમહારા નામ.

દીલઆરા—જફરે બદનામ.

જમીલ—ઇસ શેહેરમેંય આનેકા સબબ.

દીલઆરા—મતલબકી મતલબ.

જમીલ—કયા મતલબ.

દીલઆરા-જીહાં એક મેહબુબ.
જમીલ-કયા કોઈ નાજની હય.
દીલઆરા-નાજની નહીં બલકે હસીં હય

જમીલ-- શેઅર.

હસી ખેયાલે મોહબ્બત જરા નહી રખને
યેફુલ વો હેંય જો બુએવફા નહીં રખતે

દીલઆરા— મુસદ્દસ.

બંદહે ઇશકહેંય કુલ મજહબો મીલ્લત વાલે
ઇસપે મરતેહે જોહેંય જુરઅતો હીમ્મત વાલે
શેફતા ઉસકેહેંય સબ નાજ નીજાકતવાલે
કુચનહોતા જોનહોતે યે મોહબ્બત વાલે
લુત્ફે કયા જીસ્તકા ઇનસાનકો હાસીલ હોતા
એકપર એક જો દુન્યામેંય ન માયલ હોતા

જમીલ—કહું નહીં બાઇસેબરબાદીવ જોનુનહય યે કામ નીહાયત જબુંહય

શેઅર.

કોન મેહફીલમેંય જગેહ દેતા હુએ દીવાનેકો
દેખકો શમએજલા દેતી હુએ પરવાનેકો

દીલઆરા—યે સચ હુએ લેકીન મુસદ્દસ
આંખ વો આંખ હુએ ગીરયાં જા રહે હયમો નહાર
સરવો સર હુએ જીસે ઠકરાએ બશર સોમો બાર
દીલ વો દીલ હુએ કે જરા જીસમેંય નહો સબ્રો કરાર
જાન વો જાંહુએ કે જો યારપે હોજાએ નીસાર
સીનાકીસ કામકા જો દાગ નખાએ ઉસકા
વો જીગર કયા હુએ જો સદમાન ઉઠાએ ઉસકા

જમીલ— મુસલ્લસ.

- બેવફાઇસે મોહબ્બત મુઈ નાશાદ રહે

ઈશક કરતે રહે ઓર મોહદે બેહાદ રહે
યેહી ઉલફતકા નતીજા હુએ કે બરબાદ રહે

દીલઆરા—   શેઅર.

ચાલીબે ખેરહેય જો મેરદ બેહાદ રહે
જાસતાએ હુમેં આબાદ રહે શાદ રહે

જમીલ—લેકીન તુમ મેરે કીરા મરઝકા [illegible]

દીલઆરા—મરઝે ઈશકકા.

જમીલ—મગર ઇસ મરઝકે તો તુમ ખુદ મરીઝહો.

દીલઆરા—   શેઅર.

ખેર બીમારકો બીમારસે મીલ જાનેદો
ગુજરેગી જોમીલ બયઠેગેં દીવાનેદો

જમીલ—ઝરૂર બેશક તુમ મેરેલીએ એક સચ્ચે હુમ દરદ મીલગએ હો અગર મેરી કામ યાબીકી કોસીસ કરગએ તો અપનીભી મુરાદ પાવગે ગોહરે મકસુદસે દામને ઉમીદકો ભર લાવગે.

દીલઆરા—હુઝુર ઇસ ઇકરારકો કહીં ભુલ નજાએ.

જમીલ—નહીં હરગીઝ નહી ગુલજાએ તો અપની મુરાદ નપાએ.

દીલઆરા—તો ફરમાઇએ કોનસા કામ હુએ ઉસકે અંજામ દેનેકો હાજીર યે ગુલામ હુએ.

જમીલ—અય હુમ દરદ એક જફા કેશકે દામે મોહબત્તમેંય ગીરફતાર હું રંજો મુસીબતકા સજાવાર હું ઉસકે પાસ કઇ કાસીદ ભેજે મગર કાઇ બામુરાદ વાપીસ નહીં આતા હુએ ઇસ રંજસે દીલ સદમાં ઉઠાતા હુએ.

દીલઆરા—ઉસકા નામ.

જમીલ—દીલઆરા જમીલા

દીલઆરા—(દીલમેંય) ક્યા ખુબ યે નયા માજરા હુએ હમારા માશુક હમારે ધોકે મેંય કીસી દુસરે પરશયદા હુએ (જમીલસે) બોહત ખુબ ઉસ બે-

વફાકી ખીદમત મેંય જાઉંગા ઓર આપકે દીલ
રાજી કર લાઉંગા.

(ચલે જાના જમીલકા)

દીલઆરા હાય મજબુર યાં મોહબ્બતકી.

શેઅર.

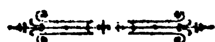
ઇલાહી કીસ કીયામત કી ઘડી હુએ.
અદુકા દીલતે જાકરનાં પડી હુએ

ઓર મોહબ્બત મેંય સબ કુછ મનઝુર હુએ કુભી યે સેઠ-
ભી ખુશ જાયગા નખલે મુ દઇભી સમરે આરઝુ લાએગા
અબ મેંય જાઉ ઓર જમીલાકો અપને મોહબ્બકા પયગામ
પોહચાઉં.

(જાના)

ડ્રોપ-સીન.

બાબ તીસરા--પરદા પેહેલા.

જમીલાકા બાગ.

(સેહેલીઓકા નાચતે ગાતે હુવે આના.)

ગાના.

ઝુમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ,
નાચત લચકત તાલ;
રૂમ ઝુમ ઝુમ ઝુમ પ્યારી લચત ઝુમ,
તાનત થઇ તાનત ઝુમત ચાલ.

[જમીલાકા આના]

જોબન પ્યારા ખુબ નીખારા હુસ્નહય પ્યારા મતવાલા

નયન રસીલે ઔર નશીલે તેજ કટીલે મય ભાલા;
તત તરા તક તક તત તક તક વમધ કઠ વમધ કટ,
ધલાનગ તક થુ ટીકટ ઘકટ તકતક તકતક;
ધત્રા નગ ધલાનગ તકગદ ગન થઇ.

જમીલા— મુખમ્મસ.

દલપે કુછ વેહશત બડાદેતી હય સામાન બહાર,
દોઘડી રાહત નહીં પાતી હય સોમને બહાર;
સાયાગસ્તર જબ હુવા આલમપે દામાને બહાર,
ઔરભી મુરઝા ગએ એક લખ્ત ખુવાહાને બહાર
મુફત મેંય સરપર રહાલોગુ કે એહસાને બહાર

બાગે આલમ મેંય હર વકત સર સબઝ શાદાબ હય
મગર મેરે દીલકો ખુદાજાને કયું ઈઝતે રાબ હયં ખુદ બખુદ
દીલ મુર ઝાયા જાતા હય કલેજા હય કે મુંકો આતા હય.

મુસદદસ.

કુછ તબી અતપે હંય યે રંજો મુસીબતકા વો કુર,
સંગ અંદોહસે હય શીશએ દીલ ચકના ચુંર;
ફુલ શાદાબ હેંય ઔરઝી હય હમા રંજુર,
અપની બર બાદી કુછ બાદે સબાકો મંઝુર;
યું નીખર કર હમેંય જોબનજો દખાતી હય બહાર
બખુદા વેહશતે દીલ ઔર બડાતી હય બહાર.

સહેલી-હાં દુરસ્ત હય આપકા ફરમાના મગર વેહશતે દીલકા બહાના કયું બનાના ઇશસેતો સાફ ઝાહીર એક નાઝ માશુકાના દીલ બેહલાનેકે દુન્યા મંય હઝારૂ અસબાબ હેંય પર નહીં માલુમ આપ ઇસકદર કયું બેતાબ હેંય.

જમીલા— મુખમ્મસ.

કયા બતાઉ ઔર દમ રાહત નહીં પાતા હય દીલ,
દખકર ઇસજા ગુલો બલ બુલકો લલચાતા હય દીલ

કુછ નહી ખુલતા સબબ યે કયું ભરાઆતા હય દીલ
બાગ મેંય લગતા નહીં સેહરાસે ગભારા હય દીલ;
અબ કહાંલે જાકે બયઠે અયસે દીવાનેકો હમ.

સેહેલી—મગર હુઝુર આપ એતાબ ન ફરમાએં તો હમ અરઝ ઝબાનપર લાએં.

જમીલા—હાં હાં કહો બંદ કયું રહો.

સેહેલી—આપકી યે જવાની યે શબાબ યે મોશમે બહાર ઓર હાલ ખરાબ આખીર યે કયફીયત બે સબબ નહીં.

જમીલા—હાં મેંયભી જાનતી હું મગર જબ કોઈ દાર કદરદાન હાથ આએ તો ઇસ દીલે બેતાબકા સોદા હોજાએ.

સેહેલી—નવાબ જમીલ આપકા જાનો દીલસે ખરીદાર હય, મગર ન માલુમ આપકો ઉસસે કયું આર હય.

જમીલા—જમીલ કોન જમીલ વોહી દીવાના.

સેહેલી—જીહાં આપકે શમએ રૂખસારકા પરવાના.

શેઅર.

આપકે નામપેજી જાનસે મરને વાલા,
રાહે ઉલફત મેંય કદમ શોકસે ધરને વાલા.

જમીલા—કોન હોતા હય કીસી શખ્સપે મરને વાલા,
મુફ્ત ઇલઝામતો હર એક હુએ ધરને વાલા.
વો શખસ હુએ દીવાના અબ ઉસકા ફસના મેરે સામને ઝબાંન પર ન લાના.

સેહેલી—

શેઅર.

મીલાતીહો ઉસીંકો ખાક મેંય જો દીલસે મીલતા હુએ
મેરીજાં ચાહને વાલા બડી મુશકીલસે મીલતા હુએ

ગાના.

અબ પ્યારી કામની માનો હમરી
દીવાના જબ જાના ગભરાના કીસ લીએ

હુએવો ફીદાઇ ઓર શયદાઇ યે જો બાઇફ્રાહે ગંવાઇ
શાદી રચાએ જીયા સુખપાએ
અયશ્રમનાએ મનકો ભાએ........અબ.

(એક ઓર સેહેલીકા આના)

સેહેલી—એક શખ્સ દરવાજે પર ખડા હુએ અંદર આનેકી ઇજાઝત ચાહતા હુએ.

જમીલા—કોન હુએ કયા ગરજ રખતા હય કયા પયગામ લાયા હય.

સેહેલી—યેતો નહીં માલુમ જબ સામને આએ તો સબ હાલ હોગફ હુએ.

જમીલા—અચ્છા જાવ ઓર ઉસકો બુલાલાવ.

(સેહેલી જાતી હુએ)

દુસરી-સેહેલી-હુઝુર નહીં માલુમ યે શખશ કીસ ગરજસે આયા હુએ ગેરઆદમીકો અપને મકાન મેંય ના હક બુલાયા હુએ.

જમીલા-ઉસકી ગરજ માલુમ કરને મેંય કયા નુકસાન હુએ વોતો ઇસ વકત હમારા મેહમાન હુએ.

(દીલઆરા બલીબાસે મરદાના સેહેલીકે સાથ આના ઓર જમીલાકા મુપર નકાબ ડાલે લેના)

સેહેલી-લીજીએ યે આગએ અબ મેંય જાતી હું.

(ચલી જાતી હુએ)

જમીલા-આપ ા નામ.

દીલઆરા-ઝફર.

જમીલા—મુકામ.

દીલઆરા-નવ્વાબ જમીલ કાધર.

જમીલા-કામ.

દીલઆરા—પયગામબર.

જમીલા—યહાં કયું આના હુવા

દીલઆરા—એક પયગામકા લાના હુવા.

જમીલા—યાની

દીલઆરા—નવાબ જમીલને આપકો યે અંગુઠી ભેજી હુએ.

જમીલા—કીસ લીએ.

દીલઆરા—ઇસલીએ કે રીસમે મોહબ્બત કાયમ હો લુત્ફે અયશ કાયમ હો

જમીલા—લેકીન જબ દીલ ન ચાહે તો કોઇ કયું નીબાહે.

દીલઆરા અપને આશીક કીયાસ દારી માશુક પર ફરઝ હયા નગા ફુલફરના શવાએ મેહરો મોહબ્બતસે દુર હુએ.

જમીલા—લેકીન ઇશક સાદીક ચાહીએ આદમી ઉસ કામકે લાયક ચાહીએ.

દીલઆરા— શેઅર.

ન હુઈ ઉસકી મોહબ્બતસે તસલ્લી ન હુઇ,
ઈમતે હાં ઓરભી બાકી હોતો યે ભી ન સહી.

જમીલા—કયસા ઇમતે હાન મુજકો ન ગવાર હુએ ઉસ દીવા-નેકી દાસ્તાન,

દીલઆરા— શએર.

મુ છુપાના આશુકુશે બેવફા અચ્છા નહીં;
દીલ દુખાના જી જલાના વેફા અચ્છા નહીં.

જમીલા—મુ છુપાનેકી શેકાયત તો બે કાર હુજજ ૧ હુય (નકાબ ઉલટ દેના) બે પરદા મુલાહીઝા ફરમાઇએ આપકી આંખે સેક જાઇએ.

દીલઆરા—કાશ મેરી જગેહ જમીલે હોતા ઓર ઈસ જગેહ દખીલ હોતા તો ઉસકા અરમાન નીકલ જાતા થોડી દેર દીલ બેહલ જાતા.

જમીલા-બેહુતર હય કે મેરે સામને ઉસકા ઝીકર ન કરો ઓર મુજે રંજનદો

દીલઆરા-મએં તો યહાં ઉસીકી ગરજસે આયા હું ઓર ઉસીકા પયગામ લાયાહું.

જમીલા—આપકો હર વકત આનેકી ઇજાઝત લેકીન મુજે જમીલકે નામસે નફરત હય

દીલઆરા-ફીર હમારે યહાં આનેકી કયા ઝરુરત હય.

જમીલા-નહી શોકસે તશરીફ લાઇએ ઓર હમેં સરફરાઝ ફરમાઇયે.

દીલઆરા-અફસોસ મેરી મેહુનત બેકાર ગઇ આપને કુછ ખીયાલ ન ફરમાયા નબાબકી હાલતપર રેહમત ખાયા

જમીલા-ઇસ મુઆમલે મંએ અફસોસ બેકાર હય આપકા ખીદમત કે લીએ જમીલા હર વકત તઈયાર હય

દીલઆરા-આપકી ઇનાયત હય લેકીન અબઅદા રૂખસત હય

જમીલા—અબ આપ કબ તશરીફ લાએંગે

દીલઆરા—અબ હમ આકર કયા પાએંગે બારેની દામત સર લે જાએગેં.

જમીલા-કયા અયસા ઇરાદા

દીલઆરા-કુછ ઉસસે ભી ઝીયાદા

જમીલા-આંય બોહુત દીલ શીકન તકરીર ફરમાતે હુંએ આખીર યે કયા બાત હુએ—

દીલઆરા—યે સબકતો અભી આપહીને દીયા હય લીજીએ ખુદા હાફીઝ.

(જાના)

જમીલા-વાહુવા કયા પ્યારા બાંકા જવાન હય અગર ઇસ્સે શાદીયા જાએ તો શજરે ઉમ્મીદ મએં સમરે તમન્ના આએ લેકીન ઉસપર અપની મોહુબ્બતકા ઇઝહાર કયું કર કીયા જાએ અછછા અપની અંગુઠી બતોર નીશાની ભેજુ ઓર ઉસકા દીલલું.

(એક સેહેલીકા આના)

સેહેલી-ક્યું હુઝુર યે વકીલ કહાંસે આયાથા ક્યા પયગામ લાયાથા.

જમીલા-નવાબ જમીલાને ઉસે અંગુઠી દેકર ભેજાથા વો ઝબર દસ્તી યહાં ફેંકકર ચલા ગયા હય તુમ જાવ ઓર ઉસે જાકર યે અંગુઠી વાપીસ કર આંવ.

સેહેલી-ના હુઝુર ખતા મુઆફ મંએ તો નહીં જાઊંગી. મરદુવેસે સુનમી લાઊગી ગોર કાજીએ કે આપ મુજે કીસકે પાસ ભેજતે હુએ.

જમીલા-અંગુઠી દે આનેમંએ તુમહારા ક્યા નુકસાન હય.

સેહેલી-નુકસાનહી નહી બલકે ઝીયાં હય મએ ઓર ઝા વો મરદકી સુરત ભલા મુજસે ઓર ઉસસે ક્યા નીસબત કહીં મેરે ગલેકા હાર હોજાયે તો પીછા છુડાના મુશકીલ હોજાય

જમીલા-આખા યે નખરે તહસે કીસી મરદ વે કો દીખાના મુજસે બહાના બસ અ દાઝકો મએનેભી પેહછાના બસ બેહતર હય કે ઈસ વક્ત યે અંગુઠી લેજાના.

સેહેલી-જીહાં ન મરદુસે શરમાના ઉનસે ખોફ ન ખાના બેહયાઇસે આંખે મીલાના. દોચારે બાતેં બનાના ઓર અંગુઠી પોહચાના બજા હય યે આપકા ફરમાના.

જમીલા-બસ જાતીહો યા યુહીં બાતે બનાતીહો તુમહે જાના હોગા ઓર અંગુઠી પોહચાના હેગા

ગાના.

બાતેં બનાન નથાતે ં ખાવ લોભી અગુઠી જાન
નાદાની કયસી ઠાની બનતી ભોલી ભાલી.

સેહેલી-અયસે જાકર ઉનકો અબ દીજીએ ઝાં ઝાલ જાએ
વો જોહે જાનેવાલે કરતીહો જી ક્યું હયરાન

જમીલા-ઇનકાર ન કર ઇસરાર નકર બસ ખુવાર નકર

સેહેલી—આઝાદ નહોબરબાદ નહો સકયાદ નહો બેદાદ નકર

(અંગુઠી લેકર જાના.)

જમીલા—અગર યે જવાન દો બારા ન આયગા તો દરદે

ફકરાર ન પાએગા.

ગાના.

હાય યે કયા હોગયા દીલ મેરા પેહલુસે ખોગયા
કયા આએ જો ફીર કર ન આએ પીયા...યે કયા
યક બયક હોગઈ અફસોસ યે હાલત દીલકી
મુઝે બે દીલ નઝર આતી હુય તબીઅત દીલકી
હોગઈ ઓરસે કુછ ઓરહી હાલત દીલકી
કયસે ઝીલું યે ઇલાહી યે મુસીબત દીલકી
અબ નીકલતી નઝર આતી નહીં હસરત દીલકી
જીસો ગયા...ગમરો ગયા...પીયા જો ગયા...યેકયાહોગયા

બાબ તીસરા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

(દીલઆરાકા આના)

દીલઆરા— ગાના.

રેહમ તેરે કરને જીકા આસા
લુત્ફ તેરા હમપર કરમ તેરા દાવર
તુહી બડા યાવર શાન તેરી બરતર
તેરે કરમસે ચમકા હુય અખતર
મેરા દુલારા દીલકા પ્યારા મુજસે મીલે
લગાઉ ગલે પ્યારા પ્યારા મેરા આંખુકા તારા

જમીલાને નબાબસે મીલનેકો ઇનકાર કરદીયા હુય અબ મોકા મીલા તો કીસી તદબીર હાલ ઇઝહાર કરુંગી સામને વીસાલ કરુંગી. અબ જાઉં ઓર નબાબકો જવાબ પોંહચાઉ.

મુખમ્મસ.

વીસાલે યાર કે દીલરાત સામાં હોતે જાતે હયે
નીકલનેકે લીએ આમાઃ અરમાં હોતે જાતે હયે
મેરી તકદીરકે કુછ મુજપે એહસાં હોતે જાતે હયે
ગુલે ઝખમે જીગર ભી અબ તો ખદા હોતે જાતે હયે
મેરી ખુશ કીસ મતીપર લોગ હયરાં હોતે જાતે હયે
(જાના ચાહના ઓર સેહેલીકા આના)

સેહેલી— ગાના.

ગમના સુંદર સુંદર લેકર ઘરપરજા
થમથમ દમભર અબ કદમ વગર જોરો સીતમ કરમત ઇતના
આગે ન જાને ઝરા મએં દેતીહું કયા
હાં તમ નીરાલે હો કયા તુમ નીરાલે હો
કુછ ઔર ભાલે હો સબસે સીવા......થમજા

દીલઆરા—કયામત સબ લાઇ હય જો મુફત મંએ બકબક મચાઇ હય.

સેહેલી—અયજી હઝરત શુકર કરો હમારી માલીકકી તબીઅત આપ પર આઇ હય.

દીલઆરા—ફીર

સેહેલી—ઉસને યે અંગુઠી આપકો ભીજવાઇ હય.

દીલઆરા—યાની.

સેહેલી— ઈશક મોહબ્બતકી નીશાની

દીલઆરા—ચલઓ દીવાની હમસે ઇસક મોહબ્બતકી કહાની ઓર લગાવટ બાઝીયા દીખાની યે અદાએ હમને ખુબ પેહછાની.

સેહેલી—અબ કીજીએ મેહેરબાની ઓર લીજીએ નીશાની.

દીલઆરા—મંએ અંગુઠીકા શાયક નહીં.

સેહેલી—યાની આપ ઈસ કામ કે લાયક નહીં.

દીલઆરા—જાવ જાવ મેરા સર ન ફીરાવ

સેહેલી—બાતેં ન બનાવ અંગુઠી મુઠ્ઠી મયે દબાવ ઓર હવા ખાવ.

દીલઆરા—તુજે શરમ નહીં આતી હય જો મરદુંકે મુઆતી હય

સેહેલી— મુસલ્લસ.

શરમકો આંખકે ગોશે મએ છુપા રખ્યા હય
હમને શોખીહીકા અબ નામ હયા રખખા હય
આપ બતલાએ હમેં શરસ મંય કયા રખખા હય

દીલઆરા— શએર.

મેરા સર દેરસે કમબખ્ત ફીરા રખખા હય
ગોર કર ખુબકે ઇન બાતુ મંએ કયા રખ્યા હય

ગાના.

સર અબ ફીરાના જારીમ સતાની અયસે ગમઝે નફર
સેહેલી—વાહ વાહ વાહ
દીલઆરા—કયસી મતવાલી હય નીરાલી.
બાંબાર સજીલી નાર નટ ખટ હોકર કરતરાર
સેહેલી—સેલો સુંદરાયા છેલા સુંદરીયા ચાલેબબન સીખાવ
આહા આહા આહા હા હા..............

દીલઆરા—તુજે શરીફુંસે મુ મીલાતી હય દીલ મએં ખોફ નહી ખાતી હય

સેહેલી—અગર બંદી શરીફુંસે મુ મીલાતી હય તો કયા તો કયા ઉનકી ઇઝઝત ઘટ જાતી હય અંગુઠીલે જાવ દેખો જીયારા ન સતાવ

(અંગુઠી ફેંક દેના)

દીલઆરા—(અંગુઠી ઉઠાકર) બડે મઝે મંએ આઇ બાતા યે અગુઠી તુને કહાં પાઇ

સેહેલી—યે વોહી અંગુઠી હય જો નવ્વાબ જમીલને ભીજ-
વાઇ ઓર જમીલાને આપકે પાસ વાપીસ ભીજવાઈ

દીલઆરા—અછ્છા જાઇએ ઉધર જાઇએ.

સેહેલી— ગાના.

બડે બાંકે હો ઝીશાન ઝફર બડે
મેરે મુંહપર સરવર દમભર
લડકર ભીડકર મતકર લટકા
ઝટપટ લેકર ખટકા
ક્યાહી ખેયાલ દેખો હોગા વીસાલ......બડે:
માનો સવાલ નહો સલામી તુ નટખટકા
જોહી ઝફર નામી મત કર નાદાની અય જાની
લે નીશાની ઘર જાની હય સુન માની
ગુસ્સા ન કર લેલે ઝટપટ જા........બડે

(દોનુંકા જાના અબ્દુલ કરીમકા આના)

અબ્દુલકરીમ—આહાહાહા વો મારા અમ ક્યા હય બસ પો-
બારા જમીલા કી બેહન શકીલાકો સંએને
ચકમા દીયા હય કે મંય નવ્વાબ જમીલકે
સબ ઘરબારકા માલીક હું ઓર બારા મુ-
સાહીબ રફીકુદ્દીન હું વો બેવકુફ મેરે ફીકરે
મએ આગઇ હય ઓર મુજસે શાદીકા ઠક-
રારભી કરલીયા હય આજ ઉસને મુજે
બાગમંએ બુલાયા હય. જાઉં ઓર ઉસસે
દીલગી મઝાક કરકે અપના દીલ બેહલાઉં
અરે વાહરે મંએ અરે વાહરે મંએ

ગાના.

જીસસે ચાહુ મંએ ફીકર મંએ બાત કરૂં
ઉસે શાદીહી કરકે મએ માત કરૂં
નો શાબનું દુલહનકો સું મએ લું
ઘોડે ચડું મઝે મંએ યું કરૂં

રાતકે વકત એશહો બલા
હારે ફુલશેહો મઝા
કતરેશે દરયા મીલે લાલસે હીરા મીલે
અછછેકો અછછા મીલે દીલશે દીલ આરામ મીલે

ઝબાની.

અબ મંએ જાઉં ઔર બાગ મંએ ઉસશે મુલાકાત કરૂં

(જાના)

બાબ તીસરા-પરદા તીસરા.

(અબદુલ કરીમકા મકાન.)

વફાદાર-અફસોસ મેરા ફજીના અબતક નહીં આયા કય ઉસ
તેલીકે બેલ અબદુલ કરીમકા ખોફ ઉસે લગા ગયા.
અબ મંએ કયા કરૂં ઉસ મુએકી સુરતસે મુજે નફરત
હુયસે હરામઝાદા મેરે કબ લાયકે સોહબત હય.

શએર.

યા કફ ઉસકે લીએ તો યે મીસલ સીદી હય
ઉંટરે ઉંટ તેરી કોન સીકલ સીદી હય.

સુના હય કે ઇસ શહેર મંએ બડે કરામાતી સાધુ આએ
હુય મેંઅ ઉસકે પાસ જાઉં ઔર ઉસકો બકરા બનાઉં મુવે
ખુદેસે બખાર હોગા ફીર હુતે અયશ સીવા રહેગા.

(જાના)

બાબ તીસરા—પરદા ચોથા.

બાગ.

(જમીલાકી સેહેલી અઇયારાકા આના.)

અઇયારા—ગોરીયે જવાની યે શબાબ મે હુસ્ન યે શોખીયા
એક આલમ પર કીયા મગઠાનેવાલી હય બસામેં
યે ફુસાને વાલી હુંએ.

શએર.

ખુદાકા શુક્ર કીયામત કે હુંએ હમારે દીન
યે પ્યારી પ્યારી જવાની યે પ્યારે પ્યારે દીન

ગાના.

જોબનસે મદર મદર તન ચંચલ
બજત જાની સજત બજત જાની
સજ ધજ બાંકી ચંચલ નાર
ચલત ચલત કરત દાર
ઇધર ઉધર છતરત જીદર મનવા હરજાત જાની
કયા બયાન કીજીએ વહલાહ સરાપા અપના
સરસે પાલક હુએ યે તન નુરકે સાંચે મેં યદલા
ચુલબુલી બાતે તો ચીતવનસે લગાવી પયદા
ખુબ સુરત કોઇ દેખા ન સુના હુએ અએસા
મુજકો હ બાત મેંય ખાલીકને કીયા હુએ યકતા
અકડ અકડ ઝુમત ચલત મોરાત જીયા જાની જોબન

ઝબાની.

મેરે ઇસ હુસ્નો ફુરેબાપર નબ્બાપ જમીલકા મુસાહીબ રફીકુદ દીન દીવાના હોગયા હુએ ઇસ શમએ આરીઝકા પરવાના હોગયા હુએ મેંય જમીલાકી સેહેલી અઇયારા હું

લેકીન મેંયને ઉસ્સેયે કીયા હુએ હીક્રાકે મેંય હું જમીલાકી બેહન શકીલા વો બેવકુફ મેરે ઇસ ફીકરે મેંય આગયા હુએ અબ મુજસે શાદી કરના ચાહતા હુએ મેંયને ઉશે આજ યહાં બુલાયા હુએ અબ આતાહી હોગા યે લો વો સામનેસે ચલા આ રહા હુએ.

(અબદુલ કરીમકા આના)

અબદુલકરીમ—આના મેરી પ્યારી મેંય વારી તુમને મેરા બોહત ઇનતેઝાર કીયા મેરા ખીયાલ હરબાર કીયા.

અઇયારા—કયા બતાઉ તુમહારે મીલનેકે તુમકો લીએ બડી મુશકીલસે યહાં આને પાઇ હું જમીલા બેહન મુજકો આને કબ દેતીથી મેંયને ઉનસે એક ઝબરદસ્ત કીયા બહાના ઓર ઇસતરફ હુઇ રવાના

અબદુલકરીમ—ઓર યેહી હાલ બીલકુલ મેરા હુએ નવ્વાબ જમીલકો પાગલ પનને ઘેરા હુએ ઓર ઉસકે ઉસસે બડી મુશકીલસે છુટકારા હુવા જબ તુમહારે પાસ ગુઝારા હુવા.

અઇયારા—હાં બેશક મુજે માલુમ હય કે મુજસે બોહત મોહબ્બત હય.

અબદુલકરીમ—ઓર હાં તુજકો ઇસીતરહ મુજસે ઉલ્ફત હય.

ગાના.

તેરા મેરા જોડા મીલા.

અઇયારા—મેરે પ્યારે મેંય હુ કુરબાન જાની દીલબર પ્યારે સીલતી હય પ્યારી..........

અબદુલકરીમ—મેરી જાન ગાલુકા બોસા દીલાવ.

અઇયારા—મુજે ચોલી વસારી બના દેના,
જીસ મેય લચકાયે ગોટા યે સારા હો ટાંકા.

અબદુલકરીમ-પ્યારી પ્યારી વારી વારી જાન,
સબ સામાન હય આસાન;
યે એહસાન હું હયરાન મેં કુરબાન........તેરા.

(દોનુંકા ચલે જાના ઓર અઈયારાકા ફીર આના.)

અઈયારા—જો કામથા ઓહો અબ વોહો ગયા પુરા થાનીવ ફીકર દીનકો આજ રાતકો મેંયને બુલાયા હુય ઓર ઉસકો યે સમઝાયા હુય કે મેંય ઉસકો સાથ ભાગ ચલુંગી અગર વો આ ગયા ફીર કયા હુય બસ.

(ચુટકી બજાના.)

ગાના.

કયસી બલીયાં હેસારી મોરી ગતીયા નીરાલી હું મેંય.
અદાશે ચાલુ ચલું નાઝ કરૂં હરદમ,
હુય વો નાદાન મેરી શાન ન પેહછાની હાં;
ચાલશે ફીકરે બનાના કોઇ મુજશે સીખ જાય
જહાંશે દુન્યાદમ મેંયલાના કોઇ મુજસે સીખજાએ
બસ કીયામતકા બહાના કોઇ મુજશે સીખજાએ.
આફતેં તાઝા ઉઠાના કોઈ મુજસે સીખજાએ
હુએ વો નાદાન તેરા ખુબ આએગા મઝા
માશો ઝર પા સીવા મેંય અબતો. (જાના)

બાબ તીસરા—પરદા પાંચવા.

મઠ ઓર—જંગલ.

(સાધુ ઓર ચેલેકો નઝર આના)

સાધુ—હર હર હર હર હર નીમણું અલખ અલખ અલખ.

શેઅર.

કોઇ કીસીકા હોતા હુએ કયા
દુન્યા હુએ ઓર મતલબ અપના
રામ રામ જપના પરાયા માલ અપના

દુન્યા મતલબકી હુએ ઓર મતલબ અપના હુએ મતલબ હાસીલ હોનેકે લીએ બે દમાનીયાં કો તોરવા હુએ દમાનદારી મેં'ય રીલાએ નુકસાનકે કયા રખ્ખા હુએ ઓર મેં'યને ઈસી વાસ્તે યે ભેસલીયા હુએ કે લોગું'કા માલ ઉડાઓ જહન્નમકા રાસ્તા દેખાઉં. (ચેલા કે આના)

ચેલા—મહાજજી ડંડવત

સાધુ—ડંડવત ડંડવાત અસીરબાદ.

ચેલા—મહારાજ એકબાઈ આઇ હુએ ઓર આપકે પાસ કુછ અરજ લાઈ હુએ.

સાધુ-હાં હાં તો આનેદો મેં'ય મઠકે અન્દર જાતા હું ઓર પુજા કર કે આતા હું.

(સાધુકા મઠ મેં'ય જાના ચેલેકા વફાદારકો લેકર આના)

વફાદાર—કયું સાધુજી તો યહાં નહીં હેં'ય.

ચેલા—માઇ ઝરા ઠેયર જાવ વો મઠ મેં'ય તપશા કર રહે' હેં'ય અબ બીકલને હીવાલે હેય.

વફાદાર-મુજે બોહુબ જલદી હુએ મેં'ય ધરવાલુંશે છુપકર આઇ હું.

ચેલા—ગભરાવ નહીં વો અબ આતેહી હેં'ય (સાધુકા આના)

વફાદાર—મહારાજ બંદગી.

સાધુ—કલ યાન કલ યાન કયું માઇ તું કયું આઈ હુએ

(અબદુલ કરીમકા આના)

વફાદાર-મહારાજ મેં'ય બડી દુખીયારી હું આફતકી મારી હું

અબદુલકરીમ-હાય યે કયા બાત હુએ યે તો આવાઝ હમારી બીવીકી હુએ. (મઠ મેં'ય છુપ જાના)

સાધુ-કયા માઈ તુજે કોનસા દુખ હુએ.

વફાદાર-મેરા ખાવીંદ મુજે દુખ દેતા હય બડા ખીદમતેં લેતા હય.

અબદુલકરીમ-બેશક બેસક યે વોહી મેરી બીવી હુએ મગર નહીં શાયદ કોઈ ઓર હો

સાધુ-ફીર તુ કયા ચાહતી હુએ

વફાદાર—મેંય ચાહતી હું કે આપ ઉસે બકરા બના દીજીએ.

અબદુલકરીમ—બકરા અરે ગઝબ હો મુજે બકરા બનાયગી મગર યે મેરી બીવી નહીં હુએ વો અયસી નેક બખ્ત હુએ કે ઘરસે બહાર કદમ નહી નીકાલતી.

સાધુ—અછછા બાઇ મેંય ઉસે બકરા બનાદુંગા મગર ઇસ મેંય તેરા ખરચ બોહત હોગા.

વફાદાર—વો કયા મહારાજ મુજે કુછ ઉઝર નહીં જો કુછ મેરે પાસ હુએ સબ હાઝીર કરદુંગી.

સાધુ—હાં દસમન શરાબ દસમન મેહન ભોગ દસ બકરે દો હજાર રૂપે લેકર આ ઓર અપની મુરાદ પા.

અબદુલકરીમ—હે યેતો બડા મકાર હુએ મેંય તો નગાબંધ લીએ હુવાકી કેહના આયા મગર યહાં નયા ગુલ ખીલા.

વફાદાર—મહારાજ મેંય યે સામાન કહાંસે લાઉ આપ મુજસે દામ લીજીએ ઓર મેરા કામ કીજીએ.

સાધુ—અછછા લા મેંય અપને આપ ભોગ ચડાઊંગા ઓર તુજે એક મંતર બતાઉંગા જીસસે તેરા મતલબ હાસીલ હોગા ખુશ દીલ હોગા.

વફાદાર—લીજીએ યે શોનેકા હાર ઓર મંતર બતાઇએ સરકાર.

અબદુલકરીમ-અરે યે હારતો મેરી બીવીકા હુએ ઓર આવાજભી ઉસીકી હુએ.

સાધુ—અછછા તો ઇસ મંતરકો યાદ કર દીલશાદ કર.

વફાદાર—ફરમાઇએ.

સાધુ—તેરે ખાવીંદકા નામ કયા હુએ

વફાદાર—અબદુલ કરીમ.

અબદુલકરીમ—રેહમાનુર રહીમ યે સચ મચ મેરીહી બીવી હુએ લે સુવ્વર મુજે બકરા બનાવતી હુએ કયું હુએ અયેસી કીસીકી.

સાધુ—તો કેહુ શાન્તમ ભુગતમ શકરા અબ્દુલકરીમ બકરા.

અબ્દુલકરીમ—જીનુંને પકડા ભુતુને જકડા બકરા સગરા છકડા (નીકલકર તમંચા મારના વકાદાર કામર જાના સાધુ ચેલેકા ભાગના અબ્દુલકરીમકા પીછે દોડના)

બાબ તીસરા-પરદા છઠ્ઠા.

જમીલાકા મેહેલ.

અબ્દુલકરીમ—રાતકે દોબજગએ હેય મુજે શકીલાને ઇસ વકત બુલાયા થા મગર ઉસે કયશે બુલાઉ બેહતર હુએ કે (સીટી બજાના) અરે યહાંતો સબ મરગએ કોઇ સુનતાહી નહી પ્યારી શકીલા હોત વાહવા આવાજહી નહીં આતી શકીલા શકીલા હોત (ફીર સીટી બજાના) શાયદ આવાજ નહીં જાતી અછછા સીટી લગાઉ ફીર આવાજ દેજગાઉં.

(સીટી લગાકર મેહેલકી ખીડકી તરફ જાના)

શકીલા શકીલા કયા મરગઇ અરે એ શકીલા તેરી નાની મરજાય ઉઠ સબકો સાંપ સુંઘ ગયા

(ચોરંકા આના)

અબ્દુલકરીમ—કોન.
ચોર—જો તુમ વો હમ.
અબ્દુલકરીમ—(ઉતરકર) તુમ કોન હો.
ચોર—ઓર તુમ કોન હુએ.
અબ્દુલકરીમ—મેંય રૂસ્તમહું સોહરાબકા બાપ બરજુકા દાદા.

કીત્અ.

યે મકદુર હરગીઝ કીસીકા નહીં
કે મેરી તરફ લેખે અઝરૂએકી

ઝમાનેકો માલુમ હુએ સર બસર
ઓર આગાહ હુએ ખુબ હર એક બશર
કે હુએ પુશતશે શામ કે ગીરદ ઝાલ
નરીમાંસે થા સામ કુરરૂખ ખીસાલ
નરીમાન જંગી થા હો શંગસે
ઝબુરોર નર જીસકે થા જંબસે
નરીમાબી થી દુખ્તે મેહરબના
ખુદાવંદ તમકીન બાઝઝઓ જાહ
કે ઝહુકથા જીસકા પ મુમ પીદર
તુંમા જાદ મેરે દીલાવર નહીં
દીલેરીવો ગરદી મેંય હુમ સર નહીં
કીયા મેંયને ખાકાને ચીંકા અસીર
મેરી તેગ બુરરાં હુએ આફાક ગીર

ચોર—હાં હાં સબ માલુમ હુએ કે તુમ બડે પેહલવાનહો.

અબદુલકરીમ—બસ તુમ યહાંસે ફેરન ભાગ જાવ દાલએન નઝર આવ.

ચોર—યે તો નહીં હોસકતા.

અબદુલકરીમ—અબે જાતા હય રેહઝન યા પકડું તેરી ગરદન

(ગરદન પકડ લેના)

ચોર— ગાના.

અરે કબતક યે બાતેં બનાયગા

અબદુલકરીમ—જા જા પાગલ માર અબ તુ ખાયગા
ચલા જા અબ બે હયા નહીં દુગા સજા
અભીહાબું ગલા તુજે દુંગા નચા
મેય નચાઊંગા બંદર તુ નાચેગા નાચ
નાચ બેટા નાચ બેટા નાચ બેટા નાચ
બેટા નગનીકા નાચ નચાઊંગા......જા જા
અબે ચાલે દીખાતા હય હમકો
અબે બાતેં સુનાતા હય હમકો
અબે બાતેં દીખાતા હય હમકો

અબે ધાતુંકા બંદલાતુ પાએગા
નાચ બેટા નાટ.........જા જા.

તુ મુજે નહી જાનતા કે મંએ નવ્વાબ જમીલકા મુસાહી
બર રફીકુદ દીન હું.

ચોર—અચ્છા તો યાર તુમ તો બડે હો માલદાર અચ્છા જો
કુછ પાસ હો વો લાવ ઓર અપની જાન બચાકર
ભાગ જાવ.

અબદુલ કરીમ—અબે રસ ઉલ્લુ

ચોર—હાં હાં ક્યા બકતે હો

દુસરા ચોર—હાં હ હાં હાં

(સબ લેપટ જાતે હુંએ અબદુલકરીમ એકકો કુસ્તી
કરકે ચીત કરતા હુય કોતવાલકા આજાના હુય)

કોતવાલ—કોન.

અબદુલકરીમ—હુમ હું રફીકુદદીન.

ચોર હુઝુર રફીકુદ નહી ચોર હુય

કોતવાલ—હાં હાં સચ હુય ચોર હુય બકે સરઝોર હુય
(સીપાહી પકડ લેતેં હુએ)

અબદુલકરીમ—હાય હાય

કોતવાલ—બસ ખબરદાર ખામોશ

(ચોરોંકા ભાગ જાના)

અબદુલકરીમ—મેંય જમીલકા મુલાઝીમ અબદુલ કરીમહું

કોતવાલ—અબ થાનેપર ચલો વહાં તેહકીકાત હોગી
(કોતવાલકા અબદુલકરીમકો લે જાના એક ચોરકા અ ન
અઇયારા ખીડકી મએંસે દેખના)

અઇયારા—કોન અયયાર વફાદાર બડી દેર લગાઇ

ચોર—(દીલમેંથ) અરે યાકુ યે ઝુરરે કીસીએ અટકી હુઇ હુય
ઉસીકા મુજપર છોકા હુવા હુય યેતો અજબ તમાશા હુય.

અઇયારા—મેંયને સબ સામાન દુરસ્ત કરલીયા હુય અબ મુજે
લે ચલો

ચોર—ચુપ ચાપ ઉતર આવો.

અયારા—હાય તુમ્હારી આવાઝ કયસી હોગઈ.

। વકત નહીં હુએ.

અયારા—તો મેંય આતી હું.

ચોર—(દીલમેંય) ઓરત ખુબ સુરત હુએ જવાન હુએ માલદારભી હુએ હાં હાં જલદ આવ દેખો વકત કમ હે દેર ન લગાવ.

(અયારાકા સીડીસે નીચે ઉતરકર આના)

અયારા—લો ચલો.

ચોર—બસ આવ આવ આવ.

(દોનુંકા જાના અબ્દુલકરીમકા આના સેહેલીયુંકા રોશની કીએ હુવે મએ જમીલાકે આના)

અબ્દુલકરીમ—ખુદા ખુદા કરકે ઉન ઝાલીમુસે છુટકારા હુવા આફતકા મારા મુસીબતસે કનારા હુવા અબ મેંય શાદીકો આમાઝદું (રોશનીકા નઝર આના) હાય કોઈ આતા હય અબ મેંય પોશીદા હો જાઉ

(છુપજાના સેહેલીયુકા આના.)

સેહેલીયા— ગાના.

કયસી હુઇ ધોકા ઘડી
આફતપે આફત હુએ પડી

અબ્દુલકરીમ—આફત પડી કીસપર પડી
કુછ કહો હમસે ઝરી

સેહેલીયાં—ઘરકો તજકર ઝકો ફીકર ફીકર દેકર ગમ વાએ વાએ.

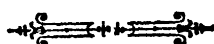
અબ્દુલકરીમ—જીનેસે ઉતરગઈ ભાગી હાએ હાએ.

સેહેલીયા—કીસ જાનીબકો અબ ગઇ યાંસે ચંચલ હાએ હાએ દીલકી કડી કુછ ન ડરી આફત ઝેલી દુખ મેંય પડી.

અબદુલકરીમ-શમસે કહાં કુદ પડી.

(સેહેલીયુંકા ચલે જાના.)

અફસોસ જીસકે વાસ્તે ઇતની મુસીબત ઉઠાઇ વોહી હાથ ન આઇ કહા ગઈ હરજાઈ અય વાહરી લુગાઇ. (જાના)

બાબ તીસરા—પરદા સાતવા.

રાસ્તા.

(શમસકા આના)

શમસ— ગાના.

કરૂં કયા મેંય કોઇ તદબીર નહીં હુએ કોઇ તદબીર નહી
સીધી તકદીર નહીં
તેરી તલાશ મેંય હમ બેકરાર ફીરતે હેંય
યે દસ્ત જુલ્ફકે દીવાના વાર ફીરતે હેંય
સીતમરશો ઔર કહે કયા કે ખુવાર ફીરતે હેંય
અજીબ શકલસે હમ જાનીસાર ફીરતે હેંય
મલાલ દીલ મેંય હુએ ઓર પુર ગુબાર ફીરતે હેંય
તપીશે સોઝે મોહબ્બતને ન કસેર દીખાઇ
દીલોજાં ફુકદીએ તનસે મેરે આગ લગાઇ.

અફસોસ જાફરકા યહાંભી પતા નહીં ખુદા જાને કહાં હુએ કીસપરદે મેંય નીહાં હુએ બડી ખરાબી યે હુએ કે ઇસ શેહેર મેંય તમામ આદમી મેરે દુશમન હેંય મુજસે બદઝન હેંય (જાફરકા આના) આહા ભાઈ જાફર મેંયને આપકો બોહત તલાશ કીયા લેકીન તુમહારા કહી પતા ન લગા.

ઝફર-આપને કયું યે તકલીફ ઉઠાઈ અયસી મોહબ્બત ગવારા રખ્ખાઇ.

શમસ—ભાઇ સચ તો હુએ કે તુમહારી જુદાઇ હુમકો ઇસ શહેપર લે આઇ.

જાફર—મએં તો ખુદ હાઝીર હોતા મગર અભીતક કહીં દીલઆરાકા પતા નહીં મીલા ઉસસે મુલાકાતકા રસ્તા નહી મીલા.

શમસ—તો ખેર અબ મુનાસીબ હુએ કે ઘર લોટ ચલો ઇસ શેહર મએં ઝીયાદા ન રહો

જાફર—આપકા ઇરશાદ બજા હુએ લેકીન અભી મએં ને કોઇ શકો પુરા નહીં કીયા હય.

શમસ—યાની.

જાફર—યાની દીલ આરાકી તલાશ અભી બાકી હુએ.

શમસ—અફશોશ ઇસ શેહેરકા બચ્ચા બચ્ચા મેરા દુશમન હુએ હુમ યહાં નહીં રેહ સકતે

જાફર—કુછલીહો મએં અપને ઇરાદેકો પુરા કરુંગા

શમસ—ખેરભાઇ તો માલુમ હો ગયા કે મએં યહી મરુંગા તુમહારે બગેર ઘર વાપીસ ન જાઉગા ઓર યહાં દસ પાંચ દીન રહુંગા તો ઝરુર કીસી બલા મએ ગીરફતાર જાઉંગા.

જાફર—નહીં અયસા નહીં હોગા

શમસ—તો ખેર તુમ હારેપાસ ખરચ ન રહા હોગા યે અશરફીયું કી થેલી હુઆ અપને પાસ રખ્ખો ઝરુરતકે મોકેપર ખરચ કરો મએંભી કુછી ખરચ જાઉગા ઓર તુમશે લે અઉગા લો ખુદા હાફીઝ મએં ઝીયાદા નહી ઠેહેર સકતા.

(જાના)

બાબ તીસરા—પરદા આઠવા.

જમીલાકા મેહેલ.

(જમીલાકા આના.)

જમીલ— ગાના.

મુખડા દીખાકે કોઈ મનકો લુ ભાએ ગયો
કયસી ભઈ રામ કયસી ભઇ.........મુખડા
ગુઇયાં તડપતા હય જીયા કયા કોઇ બેહલાયે
અયસી જબ હાલત બને જબફલ કયું કર આયે
દુખ શેહના જાન દેના મર રેહતાં હુએ હાએ મુખડા
આહ ઝફરકો મએ ને અંગુઠી ભેજી લેકીન ઉસ સંગદીલને અબતક કુછ ખીયાલ નહીં કીયા દુર રજો મલાલ નહી કીયા.

(દીલઆરાકા આના)

દીલઆરા—અય હુઝુર તસલીમ.

જમીલા--આહા આપ તશરીફ લાએ

શએર.

કદમ હુઝુરકે આએ મેરે નસીબ ખુલે
જનાબ કસરે સુલેમાં ગરીબ ખાના હુવા

દીલઆરા-લેકીન ઉસ પયગામકા જવાબ

જમીલા—લા જવાબ

દીલઆરા--યાની

જમીલા-લન તરાની

દીલઆરા--ફીર હમારા આના મેહઝ બેકાર

જમીલા-નહી મુજકો નવ્વાબકે નામસે ન ફેરત હુએ ઉસકા ઝીકર ન કરો આપ શોકસે તશરીફ લાવ ઓર મેરે ઇઝ્ઝત બઢાવ.

દીલઆરા—આકારો અદાવત ખાદીમપર ઇનાયત આખરયે કેનસી હુએ સરારત.

જમીલા—ન અદાવત હુએ ન શરારત હુએ શેસબકા ઝજબે ઉલફત હુએ.

દીલઆરા—ઝજબે ઉલફત

જમીલા—હાં હુઝુર ઝજબે ઉલફત અગર હો જાએ નઝરે ઇનાયત તો ચમક જાએ કીસમત

દીલઆરા—ઇસકા મતલબ મેરી સમજ મએં નહી આતા ખુદા જાને આપને કયા ફરમાયા અબ ઇનતેઝારે નવ્વાબ કરેંગે મુજે ઇજાજત દીજીએ ઔર જવાબકે લીએ બેકરાર હોગા યે ફરમાઇએ કે મેંઅ વહાં જાકર કયા કરૂં.

જમીલા—મેંય આપકે વાસ્તે હરતરહ હાજીર હું.

દીલઆરા—તો કયા યેહી જાકર કહું.

જમીલા—નહીં યે તો મેંયને આપસે અરઝ કીયા હુએ નવ્વાબસે મુજે વાસ્તા કયા હુએ

દીલઆરા—ઓ સીતમઆરા રેહમ કર ગદદારા.

જમીલા—યેહી મેરીભી ગુજારીશ હુએ.

દીલઆરા—ઔર તો રૂખસત.

જમીલા—(દામન થામકર)અબ કબ તશરીફ લાઇએગા હુઝુર.

દીલઆરા—દો બારા આના કયા ઝરૂર.

જમીલા—અએસી રૂખાઇ.

દીલઆરા—જો ધુન સમાઈ.

જમીલા—કબતક.

દીલઆરા—બસ ચલે જબતક.

જમીલા— મુસદદસ.

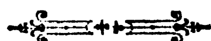
દીલ તડપતા હુએ ઝરા પાસ તો આકર બયઠો
આંસુ પુછો ન તરાહુ મસે ઇધર તો દેખો

હું મેરે હાલપે અબ બેહુરે ખુદા રેહમ કરો
ધયાન ફુરકતકા મેરી હાએ નહીં હુએ તુમકો
મુલતેફ્ત તુમ મેરીજા બઝીચું પર કુછભી નહીં
દેખનેકીભી યે આંખે હુએ નઝર કુછભી નહીં

દીલઆરા—ખેર ઈન બાતુંસે કયા હાસીલ હુએ નવ્વાબકી તબીઅત આપપર ચાયલ હુએ મુજસે મેહુરો વફાકી ઉમ્મીદલાં હાસીલ હુએ અબ મંએ જાતાહું દોબારા અગર આના હોગા તો તુમહારે મતલબકે લીએ કોઇ બહાના હોગા.

જમીલા—અફસોસ ઇસ બે રેહમકો ઝરાભી તરસ નહીં આતા ઓર મુજપર ઇનાયત નહીં ફરમાતા અબ મંએ અપના આદમી ભેજકર ફીર બુલાઉંગી ઓર હાલે દીલ સુનાઉંગી.

બાબ તીસરા—પરદા નવ્વાં.

નવ્વાબ જમીલકા મેહેલ.

(નવ્વાબકા સોતે હુવે દેખાઇ દેના દીલઆરાકા આના)

દીલઆરા—આહા કયા પ્યારી સુરત હુએ યે ગફલતે શબાબ યે મસ્તી એ ખુવાબ મુજકો બે અદબીપર અઆમદા કરતી હુએ ખુદા જાને તબીઅત કીસ બાતકા કરતી હુએ.

ગાના.

ઉસે લેકીન મેરીપર વાહી કયા હુએ
મેરી ફરયાદસે હોતાહી કયા હુએ.
તરકકી કર રહી હુએ ઉનકી શોખી
અભી તડપેકા દીલ તડપાહી કયા હુએ.
કયા ભોલા ભાલા પ્યારા હુએ મંએ દીલ ઉસપર

કુરબાન કરૂં હુરનકે રોઆબસે થરથર થર દીલ ધરકત હુય.
કીસીપે હાય જવાની મઝબકી છાઈ હુએ
કહીં બહારપે ફસલે સબાબ આઈ હુએ.
કીસીકે હુસ્નપે શયદાયે સબ ખુદાઇ હુએ
કીસીકે નાઝો આદાકા યે દીલ ફીદાઇ
કીસીકે ઇશકકી ઇઝઝત કીસીને પાઇ હુએ

(નવ્વાબ જમીલકા ઉઠના દીલઆરા ચુપ હોજાના)

જમીલ-પ્યારે જફ્ર.

દીલઆરા-બરશાદ એએ બંદ પરવર.

જમીલ- શેઅર.

નહી માલુમ એક મુદ્દતસે બીલકુલ હાલ અબવાંકા
મીજાજ અચ્છા તો હુએ યા દીશબ ઓર ઉસ આફતેજાંકા

દીલઆરા-ખુદ મરદે તો શૈદાશે તેરી જુલફે પરેશાંકા જો
આંખે હો તો નજજારા હો અયશેરૂએ તાબાંકા,

જમીલ-પ્યારે જફર કહાં કયા લાએ ખબર.

દીલઆરા-હુજુર વો રશકે હુરતો મતલબે હુરફસેકો સુંદુર
હુએ નીહાયતમે કરૂર હુય.

શએર.

રાહપર ઉસકો લગા લાએતો હુએ બાતું મએ
ઓર ખુલ જાએગે દો ચાર મુલાકાતુ મએ

જમીલ—યેભી માલુમ હય દો ચાર મુલાકાતું મએ
આઝમાયા હય તુમહેં હમને કઈ બાતું મએ

પ્યારે ઝફર મુજે તુમસે મોહબ્બત બઢતી જાતી હુએ
ઓર કાફીર જમીલાકા ખીયાલ દીલસે ઘટા જાતા હુએ દીલ
ઉસકી બેતેનાયુંસે ફટા જાતા હુએ.

દીલઆરા—યે હુઝુરકી નવાઝીશ હુએ વરના ગુલામ કબ્બ્ઇસ
સરફ રાઝીકે લાયક હુએ

જમીલા—અચ્છા તુમ એકબાર ફીર ઉસકે પાસ જાવ,
ઓર જમીલાકા જવાબ લેકર આવ.

દીલઆરા—બેહુત મુનાસીબ અભી જાતાહું ઔર જવાબ લેકર આતા હું.

બાબ તીસરા—પરદા દસવાં.

જમીલાકે મેહલકા દરવાઝા.

(શમસકા આના)

શમસ— ગાના.

આહ આહ રાહત ન પાઇ
જો દુશ્વારીયાંથી ગુઝારીયાં
કલ નહીં મોહે આઇ...આહ
કીસમતકી સખતીયાં હુયે કમબખતીયાં
કયસી મેહનત ઉઠાઇ......આહ

અફશોસ મુજે કુછ રૂપયકી ઝુરૂરત હુએ ઔર જાફરકા અભીતક પતા નહીં મીલા ઉસકી તલાશમેં ગલી ગલી ફીર રહા હું અબ આગે ચલું.

(જાના)

(એક નવ જવાન આકર જમીલાકે દરપર પેહુરા દેના)

નવજવાન—આહ નાદાન જમીલા મુજસે ઇનકાર હમેશાં કરતી હય ઔર એક દુસરેહી જવાનકા દમ ભરતી હય આજ મયમેં ઉસકે દરવાઝેકા પેહરા દુંગા ઔર કીસીકોભી અંદર જાને ન દુંગા

(દીલઆરાકા આના ઔર અંદર જાના ચાહના)

નવજવાન—ઠયરો કહાં જાતે હો

દીલઆરા—અંદર જાના ચાહતા હું

નવજવાન—તુમ અંદર નહીં જા સકતે

દીલઆરા—વજેહ

નવજવાન—હુમારા હુકમ

દીલઆરા—હુમકો કોઇ નહીં રોક સકતા.

નવજવાન—(ગુસ્સા હોકર એ ઝમાંહરાજ તેરી કયા મજાલ હય જો અંદર જાઓ હમારા હુકમ ખેયાલ મયે નલાયે

દીલઆરા-બસ ખામોશ એ બદમાસ.

નવજવાન-તુ નહીં માનતા.

દીલઆરા-મંયે તુજકો કુછ ભી ગરદાનતા.

નવજવાન-અછ્છા તો લે સંભલ.

(તલવાર ખીંચના ઓર શમસકા આના.)

શમસ-ખબરદાર એ નાબકાર રોક તેરા વાર.

(નવજવાન ઓર શમસકે જંગહોના શમસકા તલવાર છીન લેના કોતવાલ મએ સીપાહીયુંકે શમસકો ગીરફ્તાર કરના)

કોતવાલ-બસ આજ હમારી આરજુ બરઆઇ એ ખુની દુશમને કસાઇ દેખી તકદીરકી બુરાઇ.

શમસ-એ દગાબાઝ મકાર બહાદરકો મકરસે કરતા હય ગીરફતાર.

કોતવાલ-તુમસે ઝાલીમુંકો જીસ તરહહો ગીરફ્તાર કરની ચાહીએ દગા ઓર ફરેબસે હરગીઝ ન ડરના ચાહીએ અબ કહો વો બહાદુરી કયા હુઇ વો શાન દીલાવરા કયા હુઇ.

શમસ-એ નામરદ અગર કુછ દાવા હુએ તો મરદુંકી તરહ મુકાબલા કર ઓર મયદાને ઇમતેહાન મયે કદમધર.

કોતવાલ-બસ અબ તુમહારા ફાંસીપર ઇમતેહાન હોગા નજબકા સામના બેગુમાન હોગ ચલો ઈસકો યહુસે લેચલો

શમસ-(દીલઆરાસે) અફસોસ જવાનકી મોહુબ્બત મંયે યે નોબત આઇ અછ્છા વો અશરફી યાંતો લાભાઇ.

દીલઆરા—કચસી અશરફીયાં.

શમસ—વો જો મંએને તુજકો અમાનત નસીપુર રીદકીથી.

દીલઆરા–કયા ખુબ અએ જનાબ મંએને આજકે સીવાએ આપકો કહી દેખાભી નહીં હુએ.

શમસ—અફસોસ દુન્યા કીતની બેઇમાન હુએ અશરફીયું કે લાલચ મંયે મેરી તમામ મોહુબ્બત ફરામોશ કરદેતા હુય.

દીલઆરા–યા હુઝરત હોશકી દવા કીજીએ યે આપ કયા ફરમા રહેં હુંએ અગર આપને ઇસવકત મુજપર એહસાન કીયા હોતા તો ઉસકા જવાબ પાલ યા હોતા.

શમસ—(ગુસ્સા હોકર) ઓ મક્કાર બેઇમાન દગાબાઝ હીલા સાઝ કયા તુજકો મેરે સાબીકા એહસાનસે ઇનકાર હુએ.

કોતવાલ–બસ ખામોશ યે કચરી તલવાર હુએ લેચલે ઇસકો (સીપાહીયુંકા લેજાના દીલઆરા એક તરફ દુસરી તરફ નવજવાનકા જાના જાફ઼ેરકા આના)

જાફર—અફસોસ નતો દીલારાકા પતામીલા નશમસસે મુલાકાત હુઇ અબ કહાં જાઉ ઓર કયું કરપાઉં.

જમીલા—કયું હુઝરત આઇએ જલદ વાપીસ આનેકા વાઅદા કીયાથા મગર ખુબ તશરીફ લાએ.

શએર.

ઉસકો ભુલાના ચાહીએ કેહના,
સુબહે જો જાએ ઓર આએ ગામ.

જાફર–(દીલમેંચ) હાય ઇસસે મેંયને કબ વાઅદા કીયાથા ઇસ ઓરતકો મુજપર કીસીકા ધોકા હોગયા હુય અબ મેં યભી વોહી બનજાઉં જીસકા ઉસકો ગુમાન હુય.

જમીલા–હાય આજ આપ જનાબ ખામોશ કયું.

જાફર–કુછ નહીં યુંહી.

જમીલા–અબ અંદર તશરીફ લાઇએ થોડી દેર દીલ બેહલાઇએ

જાફર-(દીલમેંય) ઓરત તો અછ્છી હુય અપના કયા હુ-
રજ હુય (જમીલાસે) અજીહાં ચલીએ.

જમીલા-લેકીન વો અંગુઠી આજ આપકે હાથ મેંય નહી હુય.

જાફર-(દીલમેંય) ઇસકા કયા જવાબ દું (જમીલાસે) ઉસે
આજ ભુલગયા(દીલમેંય) અજીબ સવાલ કરતી હુય
ખુદા જાને કીસ નંગ્વાબકા ઝીકર હુય (જમીલાસે)
જીનહી મેરે પાસ કયા હુય.

જમીલા-કહીએ શાદીકાભી ઇરાદા હુય યા નહીં.

જાફર—બીલકુલ.

જમીલા-તો ચલો.

ગાના.

મોરી બાલી ઉમરીયાં શાદીરચે સંવરીયા,
પ્યારે જલદ સવારો સેજ રીયા

જાફર-કયસી પાગલ યે સારી નગરીયા

જમીલા-ઝટપટ આઓ અયશ બનાઓ,
પ્યારે અબ ન બીસારો ખબરીયા.
આવ રંગીલે સેરસીયારે.

જાફર-ચલ ચલ પ્યારી તોરી બાંકી નજરીયા—મોરી.

(દોનુંકા ચલે જાના)

બાબ તીસરા-પરદા ગ્યારવાં.

(ચોરકા મકાન.)

(અઇયારાકા હાલે પરેશા આના.)

અઇયારા-મેરા પ્યારા રફીકુદ દીન જબસે યહાં પોંહચા ગયા
હુએ અભીતક નહીં આયા નગ્વાબકે યહાં બોહત
વકત ગવાયા.

ચોરકા આના.

કોન પ્યારે રફીકુદ્દીન

ચોર—કયસા રફીકુદ્દીન.

અઇયારા—યા ઇલાહુલ આલમીન અરે તુ કોન હુએ.

ચોર—મેંચ ઇસ ઘરકા માલીક હું.

અઇયારા—ઔર રફીકુદ્દીન કહાં હુએ.

ચોર—મેંય કયા જાનું કહાં હય.

અઇયારા—મુજે યહાં કોન લાયા.

ચોર—કોઇભી નહીં તુ અપને આપ ચલી આઇ.

અઇયારા-હાય ધોકા હોગયા અફ્સોસ.

ચોર—અબ અફસોસ બેકાર હય અગર વસ્લકા ઇકરાર હો તો હર તરહ હાઝીર યે ખીદમત ગુઝાર હય.

અઇયારા—બસ ખબરદાર જો ફીર અયસા કલામ કીયા ઔર યે નામ લીયા.

ચોર—ફીર કયા ઇરાદા હય.

અઇયારા—યેહી બેહતર હય કે મુજે જહાંસે લાયા હય વહીં પોંહચા દે.

ચોર—કયા ખુબ મુજે કોઇ મઝદુર ઓકરર કીયા હય અગર વસ્લ મનઝુર હય તો બેર વરના તલવાર દીખાયગી સેયર.

અઇયારા—આહ કયા ઝાલીમ મુજે મારડાલેગા.

ચોર—નહીં બંદા તેરા અચાર ડાલેગા.

અઇયારા—યા અલ્લાહ યે કયસી મુસીબત હુએ.

ચોર—બરકશ તગીએ કીસમત હયે અબ બેકાર હુજજત હય.

અઇયારા— શેઅર.

કભી ઝાલીમ તેરા અરમાન પુરા હો નહી સકતા,
સમજરે સાહેબ અસમતસે અયેસા હો નહીં સકતા.

ચોર—બડી અસમતવાલી અયેસી હોતી તો અંધેરી રાતકો ન ભાગતી.

અઇયારા-હાં ઝીલીમ જો જી ચાહે કેહલે મગર મુજે રેહાકર.

ચોર— શેઅર.

અબ ન હોગી મેરે પંજેસે રેહાઇ તેરી,
યે સમજ લેકે બસ અબ મોતહી આઈ તેરી.

અઈયારા-અફસોસ કયા મેંય નામુરાદ મારી જાઉંગી રેહાઇ નપાઉંગી.

ચોર-હાં અગર તુજે વસ્લસે ઇનકાર હય તો તેરે લીએ મકતલ તઇયાર હય.

અઇયારા-એર ઝાલીમ અગર માગતા હય તો મારડાલ લેકીન યે કલમા મુંસે ન નીકાલ.

ચોર-અછછા તો મેંય તુજે જંગલ મેંઇ મારૂંગા તેરા સર સર ઉતારૂંગા.

(જાના.)

બાબ તીસરા—પરદા બારવાં.

જંગલ.

(ચોર મએ અઇયારાકે આના.)

ચેર—અબ તુ મરનેકે લીએ તઈયાર હય.

અઈયારા—હાં મુજે મોતસે કયા ઈનકાર હુએ.

ચોર-અછછા ઠેર મયે આતા હું. (ચલેજાના)

અઇયારા— ગાના.

લરજે જીયરા મેરા અલરજે જીયરા મોરા,
અલરજે જીયા થર થર થર થર થર થર હાએ;

હાય અય ખુદા અબ હાય અય ખુદા,
અબ મંયે કરૂં કયા જીયા જાઓ મોત આવો;
આયે મોરા જીયા જાયે વાલા સાહગી.
આસ જીયા જાએ જાએ—હાએ.

(ચોરના આના.)

ચોર–અબ હાય વાએ સ્યાહ હુયે બસ સમજલેકે તેરી કઝા આઇ હય અબહી માનલે નાદાનીસે બાઝઆ.

અઇયારા–અબ હોનાથા સો હુવા મેરા સર કર જુદા.

ચોર–અચ્છા તો એક બાર આપને પયેદા કરનેવાલેકો ઓર યા કરલે ઉસ્સે ફરયાદ કરલે.

અઇયારા— ગાના.

મેરી જાન અબ ચલી હુએ યે કયસી બેકસી.
અય પરવરદીગાર મેરા તુ મદદગાર;
હુયે આકા તુ સબકા તુ બરતર તુ બેહતર તુ કાદીરતું

ચોર—બસ બસ સંભલ.

(વાર કરના આહુના.)

અઇયારા–બચા અય હક મોજલ.

(અબદુલ કરીમકા આના.)

અબદુલકરીમ–ખબરદાર ઓ બેહુયા જો અબ વારકીયા.

(હમંસા મારના.)

અઇયારા–આહા પ્યારે મંએ કુરબાન અચ્છે વક્ત મંયે શકલ દેખાઇ મુઝ મદદ ફરમાઇ.

અબદુલકરીમ—અબ ચલો યહાં ઠેયરનેકા મોકા નહીં હય.

અઇયારા—ખેર આઓ.

અબદુલકરીમ— ગાના.

કયેસા મારા દુશમન સારા મંયે અયેસા ઝોર આવાર હું,
મોતકા પાયા ખંજરવાલા બડકર આયા કહર હું;
પાક હય પ્યારી મંયેને તઇયારી,

આગે નસીબકી ખોલી કયારી;
અબ હુમ મીલકર ખુશ રહેં,
દુલા બનું ચેહો બની;
મન મેંયે યેહી હય અબ ઠની,
સેજપે સોઉં અયેશ ઉડાઉં સારા- (જાના.)

બાબ તીસરા--પરદા તેરવાં.

જમીલા મેહેલ.

(જમીલાકા મએ જાફરકે આના.)

જમીલા-કયું પ્યારે અબ તુમ હોગએ હુમારે.

જાફર-યે કયેસે ઇશારે બેશક હુયે હુમ તુમ્હારે.

જમીલા-લેકીન વો પેહેલ પેહેલ રૂખાઇયાં કયુંથી.

જાફર-વોભી એક વકત થા (દીલમેંય) નહીં માલુમ યે કયા કહુતી હુય.

જમીલા-અછછા તુમને વો અંગુઠી કયાકી.

જાફર—અબ લેઆઉંગા.

જમીલા-કયા નવ્વાબકે યહાં હુય.

જાફર-(દીલમેંય) કોન નવ્વાબ મેંયે તો બીલકુલ નહીં જાનતા (જમીલાસે) હાં વહીં હુય.

જમીલા-અછછા વહાં ન જાના.

જાફર—લેકીન મુજે એક દોસ્તકી તલાશ મેંયે જાના હુય વહાંસે ફીકર અભી આઉંગા દેર ન લગાઉંગા.

જમીલા-તુમ જાકર ફીર ન આવગે.

જાફર—યે ગેર મુમકીન હુય તુમ મુજકો ઇજાઝકો દો દેર ન કરો.

જમીલા- અછછા જલ્દ આના દેર ન લગાના.

જાફર—અભી આતાહું.

(ચલેજાના)

જમીલા-મેંયને કયેસા ઈસ જવાનકો પરજાયા શાદી કરકે મઝા ઉડાયા.

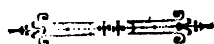
ગાના.

પીયા પ્યારેકો અપના બનાય લીયોહાં,
થીયે દીલદારી મેંય ઈસપર હું વારી વારી;
હાં હાં પ્યારે સારે......પીયા પ્યારે,
વઝેદારહું મેંય બહાર હું;
ક્યા નીગાર હું ઉસપર નીસાર હું,
જાસીતાહું સાહેબશાહું ખુશ હરઆં હું;
ગુલ એઝારહું કરંગી નાર પ્યારેસે,
હરદમ કસમત મસકત જાઉં—

(ચલી જાના.)

ડરાપ સીન.

બાબ ચોથા—પરદા પેહેલા.

દીવાનઆના.

(જમીલાકા બેકરાર આના)

જમીલા— ગાના.

આજતક નહીં આએ ઝફરરે,
પહંચાં ગુઝરત પલ છન મુશકીલ;
તલપત બીતી સારી રૈન,
જીયા નહીં પાવત મેરો ચેન.

પ્યારે ઝરૂર મુજસે જલ્દ આનેકા વાઅદા કીયાથા લેકીન આજ કઇદીન ગુઝર ગએ સુરત નહીં દીખાઇ ન માલુમ ક્યા દીલમે સમાઇ.

મુસદલસ.

કીસી પેહેલુમે મુજે ચેન નહીં આતા હય,
કોઇ પથ્થરકે તરાશે તો તરસ જાતા હય;
ન કાટેસેભી કટતી શબે ફુરકત મેરી,
અબ જાઉં ઓર ઉસકો નવ્વાબ જમીલાકે યહાં પતા લગાઉં શાયદ વહાં મીલ જાએ ઓર મુરાદ દીલ હાથ આએ.

(જાના.)

બાબ ચોથા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

(હબશી લોગકા આના.)

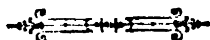
હબશીલોગ— ગાના.

ચીમકુ સગા કીસકુ ઝંગા,
દકમાકુ મારા મોબા;
તાનમા ઝગી તાબકુ રંગી,
બંગાકુ માનેગા માકુમા......ચીમ;
ખુદી મઉદી ખુદી મઉદી ખુદી મઉદી,
સીદી અરબ તરફ;
સાકુના મન બચ્ચા બસદગા,
અઝીમુઠ બમ મતી......ખુદિ મઉદી;
શાંદા કાંદા શાડો તરબ શાકુ મય માના.
તન-તન તન-તન-ઝમ-ઝમ-ચમક-ચમક.
સીદી તાકુ તાકુ બન બન બન બન,

તઠ તક ઢંગ ધનાંકતક ધીના;
લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ.
કડમપા કડમપા કડમપા કડમપા.
લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ તકધના તકધના,
લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ લોલુ;
જંગ યાર મઉદી મઉદી મઉકી,
તન તન તન તન તક તક તક તક ધક ધક ધક ધક;
તક ધંગ તક ધંગ......ખુદા મઉદી.

(જાના)

બાબ ચોથા—પરદા તીસરા.

અબદુલ કરીમકા ઘર.

(અઇયારા ઓર અબદુલ કરીમકા આના)

અઇયારા—ક્યું પ્યારે તકલીફકે જમાને ગુજર ગએ સારે લેકીન મુજે યે તઅજજુબ હુએ કે તુમ ઇતને બડે નવ્વાબકે મુસાહીબ ઓર ઘરકી યે હાલત યા હુઝહુરૂલ અજાયબ

અબદુલકરીમ—સુનો પ્યારી શકીના મેંયને તુમસે કીયાથા હીલા અબ તો હમારી તુમહારી શાદી હોગઇ ખાના આબાદી હોગઇ ઇસલીએ સચ્ચી બાતકા છુપાના મુનાસીબ ન જાના મંએ અબદુલકરીમ હું રફીકુદીન નહીં.

અઇયારા—અફસોસ તુમને બોહુત બડા ધોકા વફરેબ કીયા,

અબદુલકરીમ—યે સીર્ફ ઇસ વાસ્તે કે તુમસી અમીરઝાદીસે શાદી હોજાએ ઓર મુરાદ દીલી બર આએ અબ મેંય તુમહારી બદોલત માલદાર હો જાઉંગા.

અઇયારા—ઉસ્સે સું ધો રખ્ખો,

અબદુલકરીમ—આખીર ક્યું કુછ કહો તો;

અઇયારા—બસ સમજ જાવ જો જઇસા કરતા હય વયસાહી ભરતા હય.

અબદુલકરીમ—તો કયા લેડી જમીલાકે આધે માલકી તુમ માલીક નહીં હો કયા ઉસ માલ મેંય મુજે શરીક ન બનાવગી.

અઇયારા—સુનો પ્યારે કયસી જમીલા ઓર કયસી શકીલા મેંય હું એક લોંડી રઝીલા મેરા અઇયારા નામ હય ભલા શકીલાકી ઓર મેરી ઝરરા ઓર આફતાબકી હમસરી.

શએર.

સોનેસે સોના મીલે મીલે નીચસે નીચ,
પાનીસે પાની મીલે મીલે કીચસે કીચ.

અબદુલકરીમ—ગભરાકર તો કયા સચ મચ શકીલા નહીં હો,

અઇયારા—શકીલા અપને મેહલ મેંય આરામ કર રહી હય ઉસે કયા ગરઝ પડી હય કે એક રઝીલ ખીદમતગાર કે સાથ ભાગ કરઆતી અપની ઈજ્ઝત ઓર અસમત ખાક મેંય મીલાતી.

અબદુલકરીમ—તો તુમહારા નામ કયા હય અઇયારા લેકીન અય માહપારા યે ફરેબકા દેના કયું મારા સચ સચ કયું ન કેહ ગુઝારા.

અઇયારા—મેંયનેભી તુમકો રફીકુદ્દીન નવાબકા મુસાહીબ સમજ કર અપની હય સીયેહ છુપાયા માલદારકી બીવી બનનેકે લીએ યે ફીકરા સુનાયાથા.

અબદુલકરીમ—ખેર જો તુમ વો હમ અબ ઉસકા કયા ગમ ઓર આવ નવાબસે ચલકર અપની તકસીર માફ કર આએં.

ગાના.

સુંદર તું ચચલ જાન જાન,
તુજપર તનમન કુરબાન જાન.

તુ હય ગુજર યા પ્યારી સુંદરીયાં બાંકી તોરી નજરીયા.
અઈયારા-પ્યારે સંવરીયાં હેયરૂં મેંય તો રીઠગરીયા.
ચમક દમક રંગ લાએગે નજરીયા.
અબદુલકરીમ-લેદુંગા જીહાં,
મેંય અજી સારી લેદુંગા;
અઈયારા-જી હાં
અબદુલકરીમ-મેંય ગોટા કીનારી લેદુંગા.
અઈયારા-જી હાં.
અબદુલકરીમ-મેંય જોડા ભારી લેદુંગા.
અઈયારા—જી હાં.
અબદુલકરીમ-સબ પ્યારી નારી લેદુંગા.
અઈયારા—જી હાં

(જાના દોનુંકા.)

બાબ ચોથા--પરદા ચોથા.

—⁂—

દીવાનખાના.

(નં૦ ૧ કા જમીલાકા પરેશાન આના).

જમીલ- શેઅર.

દીલકી કુલાન તુજસે કુરી અયસના ખીલાં,
ચંપા ખીલી ગુલાબ ખીલી મોતીયા ખીલી.

ઝફર-પ્યારે ઝફર.

દીલઆરા-ઉરશાદ બજાપરવર.

જમીલ-અબ જમીલાકી બેદીલીને ફાનીગુને મુજે ઝીંદા દરગોર કરદીયા. ગારત દીલફીગાર કરદીયા અબ હુ મુંબે યાસને ચારં તરફસે ગેરા હુય હાઅ નહીં ઇસવકત શામ હુય ય. સવેરા હુય.

દીલઆરા-હુઝુર જરા સબર ફરમાઇએ બેતાબીસે ઝીયાદા ન ગભરાઇએ એક ન દીન યાર જાની મીલેગા ગુલઆએ આરઝુ ખીલેગા.

જમીલ—નહી માલુમ મુઝે તુમસે કયું મોહબત હય ઇસ કદ રાગીબ તબીઅત હય અગર ખુદા તુમ હેંચ ઓરત બનાતાતો ઝુરૂર નીકાહ મેંય લાતા.

દીલઆરા—અયસા ભી હો જાયગા ખુદા વો દીન બોહત જલ્દ લાયગા.

જમીલ—હાય કયા તુમ મર્દસે ઓરત બન જાવગે,

દીલઆરા—જીનદ્રી અલફાઝ બે અખતીયા મેરી ઝબાનસે નીકલ ગએ થે

(કોતવાલમએ શમસ કે આના)

જમીલ—કોન,

કોતવાલ—કોઇ નહીં અય આકાએ નામદાર આજ મેંયને એક ઝબરદસ્ત મુજરીમ કીયા હય ગીરફતાર.

જમીલ—કોન મુજરીમ કયાસા મુજરીમ.

કોતવાલ—યે શખ્સ જો પાબજોલાં સામને ખડા હય યે મકસદ બોહત બડા હય ઇસકી તલવારને લાખું તાતારીયુંકા ખુન બહાયા લેકીન આજ ગીરફતાર હોકર આયા જો ઇરશાદ વો કીયા જાએ.

જમીલ—આખા દીલાવર શમસ. કયું તુમ કીસ તરહ ગીરફતાર હુવે ઓર કયદકે સજાવાર હુવે,

શમસ—મેંએ એક દોસ્તકી તલાશ મેંય આયા થા કોતવાલ મકરસેગરફતાર કીયા હુએ ફરેબસે સજાવાર કીયા હુએ.

જમીલ—બહાદૂરસે મકરો ફરેબ ના રવા હુએ હુમને ઇસી વકત આપકો રેહા કીયા હુએ,

શમસ—(દીલઆરાકે દેખકર) ઇસશખ્સને મુજે ગીરફતાર કરાયા ઇસ અઝાબ મેંય ફેસાયા યે યહાં કયું આયા,

જમીલ—તુમ ઇનકો જાનતે હો.

શમસ—હાં અછી તરહ પેહછાનતા હું મેરી ઇસકી દોસ્તી થી ઇસકી તલાશ મેંયે યહાં તક આયા ઓર ઇસકદર સદમા ઉઠાયા લેકીન ઇસને ફરેબસે તમામ હદે દોસ્તી મીટાયા

દીલઆરા-હુઝુર મંયે ઇનસે વાકીફ નહીં હાજ મીલાક મકાનકે દરવાઝે પર એક બાર દેખા હુએ ઇનકો પોલીસને ગીરફતાર કીયા હુએ.

શમસ-ઓ અઇયાર કયા ઇસતરહ વો અશરફીયા હઝમ હો જાયગી નાલાયક યે ચાલાકી યાં કામ ન આયગી.

જમીલ-નહી ભાઇ અએસા ન હો હકીમ ઝફરકો રંજ ન હોયે મેરા ખાસ તબીબ હુએ નહીં બલકે હબીબ હુએ.

શમસ-આપ ઇસ મકકારકે ધોકે મંયે ન આના કોઇ ફરેબ ન આના.

જમીલ-નહીં મુઝે ઇનપર પુરા એતબાર હુએ આપકો શાયદ ધોકા હોગયા હુએ.

(જમીલાકા આના ઓર દીલઆરાસે કેહના)

જમીલા-પ્યારે ઝફર તુમને જલ્દ વાપીસ આનેકા વાઅદા કીયાથા લેકીન ઘરપર ન આએ અબ બતાવકે દીલકરાર કયુ કર પાએ.

(દીલઆરા ગભરાના)

જમીલ-આખા આજ મેરી કીસમત બદલ ગઇ ગીરતી હુઇ તકદીર સંભલ ગઇ.

શેઅર.

વો ઘરમેંય આએ હમારે ખુદાકી કુદરત હુએ.
કભી હમ ઉનકો કભી અપને ઘરકો દેખતે હુંએ.

પ્યારી જમીલા અબ તાકુજા યે હીલા મુજપે રેહેમ ખાય ખુદાકે લીએ ઝીયાદા ન સતાય.

જમીલા-અબ તો મંયે મજબુર હું રેહમ સીતમસે માઝુર હું.

જમીલ-કયું.

જમીલા-મંયે દુસરેકી હો ચુકી.

જમીલ-વો અએસા કોન ખુશ કીસમત હુએ.

જમીલા—(દીલઆરાકો બતાકર) યે શખસ જો આપક હુમ સોહબત હુએ.

જમીલ-ઉફો બેવફા (દીલઆરાસે) ઓ પુરખતા બેહયા યે તુને કયા કીયા.

દીલઆરા-હુઝુર યે બાત બીલકુલ ખેલાફ હુએ બંદા તમામ ગુનાહુંસે સાફ હુએ.

શમસ—દેખા ભાઈ ઈસમકકારને યહુંભી કીયામત ઢાઇ.

જમીલા-પ્યારે ઝફર અબ ચલો અપને ઘર.

જમીલ-જાત્ર ઓ પુર કુસુર દુર દુર દુર દુર.

દીલઆરા-આહ કયસા અઝાબ હુય

જમીલા—અછછા પ્યારે આવ અબ ઝીયાદા સફાઇ નજતાવ

(જાફરકા આના)

જાફર-પ્યારી જમીલા તુમ યહાં કયેસે આએ.

જમીલા-હાય યે મેરા શોહર હુએ યા પહે.

શમસ-ઇલાહી કયા માજરા હુએ ઇન દોનુંકા એકહી નકશા હુએ.

જમીલ-વા કઇ અજીબ વારદાત હુએ નીરાલી બાત હુએ.

જાફર-ભાઇ શમસ હુમને તુમહારી તલાશ મંયે બોહુત જાન લડાઇ લેકીન શુકર હુએ કે ખુદાને યહાં સુરત દેખાઇ.

શમસ-આખર બડા ધોકા ખાયા અઝીઝ દોસ્ત તુમહારે ધોકે મંયે હુમને ઇસ જવાનકો બોહુત બુરા ભલા સુનાયા.

જાફર—લેકીન ભાઇ દીલઆરા પતા મંયેને અબતક નપાયા

(દીલઆરા પેહછાનકર દોડકર જાફરસે લપટ જાના)

દીલઆરા-કોન ભાઇ જાફર.

(અમમા ઉતાર ડાલના)

જાફર-આખર મેરી હુમશીર દીલઆરા

(જમીલા ફરમાતી હુએ ઓર જમીલ દીલરાસે લપટ જાના હુય)

જમીલા-આહા પ્યારી દીલઆરા મુજે માફ કરો, મંયેને ના-

હાનીસે ધોકા ખાયા ઓર તુમહારે સાથ ઈસતરહ પેશ આયા.

દીલઆરા—નહીં મેહેરબાન મુજે ઉસકા ખેયાલ નહીં કુછ મલાલ નહીં.

શમશ—બેહન દીલઆરા મેંય ભી સાબેકા ખીસુજી માફી ચાહતા હું

દીલઆરા—નહીં ભાઇ એક ખાસ ધોકેમેય યે હાલત પેશઆઇ

જમીલા—બેહન મેંય માફી માગતી હું.

દીલઆરા—(હંસકર) હાં બેહુન અબ અયસાહી ઝમાના આગયા હય કે ઓરતેં ઓરતુંસે હઝારે મોહબત કરેં ઉનસે શાદીકા રીંગ બતકરે.

(જમીલાકા શરમાના)

તુમ્હારા કયા કુસુર હય પેહલે તો તુમ્હારી બીવોથી અબ ભાવજહો હરતરહ તાઝીમકે લાયક હો.

જમીલ—ખુદા યા શુકર હય કે ભુલભુલઇયાં ખતમ હુઇ એકને દુસરેકો પેહછાના મંઝીલે મકસુદકા સીધા રાસ્તા જાના અરબાબે નીશાતકો બુલવાવ ઓર અયશો તરબકા રંગ.

જમાવ ફીર લુત્ફે રાહતકા ગીત ગાવ.

જમીલા—ફીર લુત્ફે રાહતકા ગીત ગાવ

(પયદરપેય જાલીકે સાત પરદુંકા ઉઠના એક એક અસ-તરકદેસ નઝર આના સેહેલીયુંકા નાચના ગાના.)

ગાના.

સેહેલીયાં—હેંય સબ્યા રંગ રંગીયા મચીયા દીલહારીયા,
નહોં નહાં નંગ નાચે જગત કુક,
નાચે તાલ મીલકર ધા ધા—હેંય.
કયસા અછછા સમાપાયા એશજમાયા સારા,
પ્યારે પ્યારેસે પ્યારે મીલે—હેંય.

ગાવો ગાવો સારેસે મેહુગા સારે,
નય સાદા નય મેહુપા વેપા;
તરકટધા તરકટધા તરકટધા ધાધા—હેંય.

(અબદુલકરીમ અએ અઇયારા ભાટ બનકર આના.)

અબદુલકરીમ-સરકારકી અયશો ખુશીમેંય હમ ગરીબભી ઇનઆમ લેને આએ હેંય આપકો મુબારક બાદ દેને આયે હે

જમીલ-યે તુમહારે સાત કોન હુય.

અબદુલકરીમ-મેરી બીબી હુય નાચના ગાના ખુબ જાનતી હુય.

જમીલ—અછછા કોઇ ચીઝ ગાવ ઓર ઈન આમ પાવ.

અબદુલકરીમ—બોહુત ખુબ હુાં બેગમ કુછ સુનાવ.

અઇયારા— ગાના.

મેંય હારગઇ દીલકે લગાનેમે,
મેંય ભાગગઇ શરમકો બહુાનેસે—મેંય
મેય ફીર વોહી એશ મેરા મુજે યાદ આયા,
મુજે લેનેકો મેરા આશીક નાશાદ આયા;
સકમા દેનેકો મુજે આરો સઇયાદ આયા,
મેંય હું અઇયારા દો મેરીભી ઉસ્તાદ આયા;
દસી બહુાનેસે મીલકો આસા જનકો લાંઇ,
લગી મેરી મેહુનત ઠીકાનેસે—મેંય.

જમીલા—આહા અઇયારો.

અઇયારા—હુઝુર અબ કુસુર માફ કીજીએ

અબદુલકરીમ-અસલી સુરત બનાકર મેંયભી મઆફી ચાહુતા હું.

જમીલા—તુ કહુાં થા

અબદુલકરીમ દસકી મોહુબ્બતમે મેંય ફીર રહાથા અબ યે હાથ આઇ હુય દીલકી મુરાદ પાઇ હુય

જમીલા—અઇયારા કયા તુને અબદુલકરીમસે શાદી કરલી.

અબ્ચારા-જી હાં.

જમીલા-હુમને તેરા કુસુર મઆફ કીયા.

જમીલા-મેંયને અબદુલકરીમકાભી કુસુર મઆફ કીયા.

(હરએકકા આપસેમેંય હાથ મીલાના ડરાપકા
આહીસ્તા આહીસ્તા ગીરના.)

ડરાપ સીન.

તમામ શુધ.

ઉર્દુ નાટકો જબાની સાથે (ગુજરાતી હરફોમાં.)

અમૃત	૦—૬
અલ્લાઉદ્દીન	૦—૬
અલીબાબા ઓર ચાલીસ ચોર	૦—૬
અસીરેહિર્સ-શેરીડનકે મશહુર પ્લે પીજારો પરસે.	૦—૬
અંજાને સખાવત ઉર્ફે બાદશાહે બોહાદોસ્ત	૦—૪
ઇંદ્રસભા	૦—૨
ઇન્તેકામ	૦—૬
કતલેઝીર	૦—૬
કસોટી ઉર્ફે દોરંગી દુન્યા	૦—૬
કાલીનાગન ઉર્ફે જમમુસેદ	૦—૬
ખ્વાબેહસ્તી-ફૈઝેસોહબત	૦—૬
ખુબસુરતબલા-સાદી	૦—૫
ખુબસુરતબલા-તસબીરવાલી	૦—૬
ખુશરૂ હસીનાં	૦—૬
ખુનેનાહક-શેક્સપીયરકે મશહુર હેમલેટ પરસે	૦—૬
ખેજામેગરયબ ઉર્ફે ચાર દરવાજા	૦—૬
ગુલરૂ ઝીના ઉર્ફે ઉલફતકા નગીનાં	૦—૬
ગલશને અફત	૦—૬
ગુલીસ્તાને ખાનદાને હામાન	૦—૬

ગુલેબકાવલી	૦—૬
ચતરે બકાવલી	૦—૬
જહરી સાંપ ઉર્ફે કટોરાભર ખુન	૦—૬
દાગેહુશરત—જાનીસાર ઉર્ફે શર્રી ફરેહાદ	૦—૬
દીલ આરામ	૦—૬
દીલ ફરોશ—મરચન્ટ ઓફ વેનીસ પરસે	૦—૬
દુશમને ઇનામ	૦—૬
ધુપ-છાંવ	૦—૬
નિંદાખાનું શેરીડેનકે "ધી સ્કુલ ફોર સ્કાન્ડલ" પરસે	૦—૮
નેક નીયત યાને ચંદ્રાવલી	૦—૬
બજમે ફાની—સેકસપીયરકે રોમ્યો જુલીયટ પરસે	૦—૬
ભુલભુલૈયાં	૦—૬
મીઠા ઝહર	૦—૬
શાહીદે—નાજ	૦—૬
સયદે હવસ—શેકસ્પીયરકે કીંગરીચર્ડ ધી થર્ડકા ડ્રામા	૦—૬
સુનેરી ખંજર	૦—૬
સુનેરી ફરેબ	૦—૬
સફેદ ખુન—શેકસ્પીયરકે કીંગલીયર પરસે	૦—૬
હુક ઇન્સાફ યાને મુગોમાર	૦—૮
હોમલો હાઉ	૦—૮

મુસલમાનોપયોગી કીસ્સા તથા નમાઝી પુસ્તકો.

અમારા નબી અને તેમના બોધવચનો	૦—

અલફ લયેલા યા અની એક હજાર ઔર એક રાતકા બેબહા ખજાના શાયકીન ! મશહુર અલફ લયેલાકે નામસે શાયદહી કોઈ બે. ખબર હોગા. યેહ વોહ કિતાબ હય જીસ્કી સાની આજ જમાને ભરમે મીશકીલ હય રંજીદા દિલકો આરામ દેનેવાલા યહી એક નુસખા વય દિલકો ખીંચનેવાલા સહરનુમા કિસ્સોંકા મૌજે મારતા સમંદર જીસ્કે લીયે મશહુર ઈંગ્રેજ ગ્લેડસ્ટન કહેતા હય "જો કોઇ બહેતરી ઉમ્દા કિતાબોંકા અજબ કરનેકે લીયે અગર મુજસે કહે તો કભીભી

મેં અલફ લયેલાકે રખે બગયર ન રહું " જીસને ન દેખી ઉસ્કેસા કમનસીબ કોઇ નહોગાકી બજ હદ ઉમ્દા હોનેકે સાથ કિમત બહોત કમ રખનેમેં આઇ હય સુન્હેરી જીલ્દ ઓર ઉમદા કાગજવાલી હૈ. ૩—૦

અલફ લયેલા ૨૬ કાગજ સુન્હેરી જીલ્દવાળી ૨—૮

આલમગીર-અવરંગજેબ બહાદુર બાદશાહે ગાઝી ૦—૮

ઇસલામનાં મોતી—નસીહતને લગતા દીલકશ મણકા ૦—૮

ઇમાનના મોતી—અલ્લાહનાં અનુપમ નવાણુ નામો ૨—૦

કુનીઝે ફાતમા અથવા અરબાબે ઝમાના ૧—૪

કુરાનેશરીફ માંહેલા જવાહિરો ૦—૮

ગવહુરજાન અથવા અલબેલ નાર—દીલ્લીની ગુણીકા ૧—૮

ગુલીસ્તાને ખાજા મેહ મોઇનુદીન ચીશતીની તવારીખ ૦—૬

જીકરૂશ શહાદ્દતેન-ઈમામોની તવારીખ નૌહા વીગેરે ૦—૮

ઝવાઝીહીર હીંદી—નસીહતનામા, ઇબલીસનામાવીગેરે ૦—૪

તજકરતુલ અંબીયા—પયંગમ્બરો મશહુર અશહા બોની તવારીખ ૦—૮

તારીખુલ ખુલફા—ચોર મોટા હજરતોનાં વૃતાન્ત ૦—૪

તુફાનેકરબલા—માતમ, મરસીયા નૌહા, રીવાયત વીગેરે ૦—૮

તોહફતુલ મુશતાક યાને જામેઉદ્ દાવાત ૦—૩

તોફતુલ બરકાત—હજતાં અરકાન અને મક્કા મદીનાનું બ્યાન ૦—૫

દરીયાઈ અગમ—માતમ, મરસીયા, જોગીનામા, નૌહા ૦—૩

દૌલતે બેઝવાલ યાને બરકતે હાલામાલ ૦—૮

નસીરૂદ્દીન-ચડતી પડતીના જીવના જાગતાં અહેવાલ ૦—૮

ફુતુહુશશામ—ઇસલામી તવારીખની ઉમ્દા બીનાએમાં ઇસલામી મઝહબની અનેક ખુબીયો સમાયલી છે ૧—૦

મજમુઆ હજાર મસાયેલ—ઇસલામી ઉમદા મસાલાઓ ૦—૫

મનબેઇલઅહજાન—વફાતનામુંહરત રસુલનું રોવાયતેનું ૦—૩

મસાયેલેમુદ્દત હયેરાહુ-હયરત મસાલાઓનો ખજાનો ૦—૩

મળવાનું ઠેકાણું

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે—બુકસેલર.

ઠે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.